

Nepriklausoma

Lietuva

This paper was mailed
Wednesday, May 24, 1995.

• LITUANIE INDÉPENDENTE • INDEPENDENT LITHUANIA •

Nr. 11. (55-ieji metai) 1995 m. GEGUŽĖS - May 24 d. * DVISAVAITINIS LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS * 7722 George St., LaSalle, P.Q. H8P 1C4 • Tel: 366-6220 • \$1.-

IVYKIŲ APŽVALGA B.N.

SURASTI NUSIKALTĖLIAI JAPONIJOJE

Po nuodingų dujų paskleidimo kovo mėn. pabaigoje, Tokyo požeminio traukinio tinkle, neatlaidžiai ir rūpestingai buvo ieškomi nusikaltėliai - teroristai. Visi įtarimai ir duomenys vedė į slapto kulto Aum Šinre Kyo veiklą bei jo vadovą Asaharą. Gegužės mėn. 16 d. šimtai policininkų suradę apie 130 vietų, kuriose slapstėsi kultistai, surinko gana daug kaltinamosios medžiagos. Dideliame kultui priklausančiame, plote buvo surasta ir vadovo Asahara slaptavietė, kurioje jį ir dalį pasekėjų suėmė be pasipriešinimo.

Šio kulto nariai įvykdė nuodijimą nervus pažeidžiančiomis dujomis "sarin", kurias II-o pasaulinio karo metu buvo išradę hitlerinės Vokietijos darbuotojai. Per teroristų ataką mirė 12 žmonių ir nukentėjo apie 5000 keleivių. Po to buvo dar keli mažesni užpuolimai "sarin"u, nušautas policijos viršininkas, vadovavęs šio kulto veiklos tyrinėjimams ir nužudytas peiliu vienas vyresnis Asaharos padėjėjas. Surastas ir didelis krovinyv medžiagų, iš kurių galima pagaminti "sarin"o dujas.

Iki šiol negirdėti sektų teroristiniai veiksmai Japonijoje ir tragedija JAV-bių mieste Oklahomoje, privedė prie didesnės Baltųjų Rūmų apsauginės sistemos įvedimo. Pirmą kartą Amerikos istorijoje, praėjimas pro gatvę ties Baltaisiais Rūmais bus skirtas tikrai pėstiesiems, ir bet kokie važmenys daugiau nebegalės nekontroliuojamai švaistytis.

PARAGINO MASKVA SIEKTI TAIKOS

Vokietijos gynybos ministras Volker Ruehe gegužės 7 d. paragino Maskvą labiau siekti taikos buvusioje Jugoslavijoje bei Čėčėnijoje. Pasak ministro, "šių dienų karai buvusioje Jugoslavijoje ir Čėčėnijoje turi būti sustabdyti. Tai būtų geriausias 1945 metų gegužės 8-osios paveldo puoselėjimas". Šiuo tikslu Rusija turi plačiai bendradarbiauti su kitomis šalimis. Vakarų vadovai taip pat ragino Rusiją daryti didesnę spaudimą savo istorinei sąjungininkei Serbijai, siekiant užbaigti karą Bosnijoje.

• Spauldoje tebekomentuojami dviejų prezidentų subuvimai V-E dienos proga, JAV prez. Clinton'ui nuvykus į Maskvą.

Išpūdingiausiai II pasaulinio karo pabaigą paminėjo Maskva. Parado metu Raudonosios armijos 6000 veteranų - dabar jau 70-80 metų amžiaus, pražgiavo parade, prisimindami pergalę, ir apie 27 mil. karių ir civilių, žuvusių tuo laikmečiu. Prez. Clinton'as priminė, kaip draugiškai bendravo karo metu Amerika ir SSSR ir veteranams pasakė: "Jūs įrašėte istorijon vienus iš didžiausių heroizmo puslapių".

Tačiau, po šventiškų įvykių teko susėsti ir aptarti NATO išplėtimą, Rusijos branduolinio reaktoriaus pardavimus Iranui ir kruvinus įvykius Čėčėnijoje.

Prez. Jelcina'as šiek tiek nusileido: sutiko prisidėti prie B. Clinton'o "Partnership for Peace" plano, pradėti ribotą NATO plėtimą ir atsaukti kad ir labiausiai kviescionuojamą karino pobūdžio Rusijos susiderėjimą su Iranu. Dėl Čėčėnijos - nepavyko nieko išgauti. B. Clinton'o pasiūlymas pratęsti tuo metu Rusijos paskelbtą karo veiksmų sustabdymą, buvo Jelcino' atmetas ir... bombardavimai vėl prasidėjo... o Clinton'as - tylėjo ir tyli.

KINIJA PARŪPO BRANDUOLINIŲ BANDYMAI

Kinija - vienintelė valstybė nesilaikanti branduolinių bandymų sustabdymo sutarties, Australijos Seismologijos Centro pranešimu, gegužės 15 d. įvykdė požeminį branduolinį sprogdinimą.

178 kraštai yra pasirašę susitarimą sustabdyti neribotam laikui branduolinių ginklų plitimą.

Rusija, Japonija, Australija, Pietų Korėja, Vokietija ir Kazachstanas - kraštas, kuris randasi

Lietuvos ūkininkų vaikučiai neša ožkytes į ganyklą.

arčiausiai bandymų vietovės - griežtai pasmerkę šį branduolinį bandymą.

Kanados Užsienio Reikalų min. André Ouellet paskelbė, kad Kanados federalinė vyriausybė pasmerkia tokį Kinijos elgesį ir ragina jos vyriausybę respektuoti tarpvalstybinius susitarimus sustabdyti branduolinių ginklų plitimą bei bandymus. Kinijos ambasadoriui Ottawoje buvo asmeniškai išreikštas griežtas protestas ir Kanados ambasadorius Beidžinge buvo įpareigotas asmeniškai pareikšti protestą Kinijos vyriausybei.

Tas pats Kanados min. André Ouellet, tačiau, yra pareiškęs, kad Kanada intensyviai planuoja įvesti prekybinius sankcijas su eile kraštų nežiūrint jų Žmogaus Teisių principų nevykdymo - ar vykdymo.

Taip elgiantis, žinoma, Kanada bus naudingiau, konkuruojant su kitais kraštais, kurie tokius principus bando patogiai nutylėti...

Kinija teisinasi, jog iki dabar ji yra įvykdžiusi

proporcingai imant, tik 1:25 JAV atliktų bandymų.

Kinija - milžiniška, ir savo didumą bei gausingumą žinanti, turbūt, mano, kad "kieno gausybė, to ir valia..." Šalia to - "biznis" su Vakarais dar nerodo jokio menkėjimo žymių, nors, paskutinėmis žiniomis, trys žymieji disidentai - demokratijos šalininkai yra suimti, ir prie Žmogaus Teisių reikalų Kinijoje dar vis neprisiartinama.

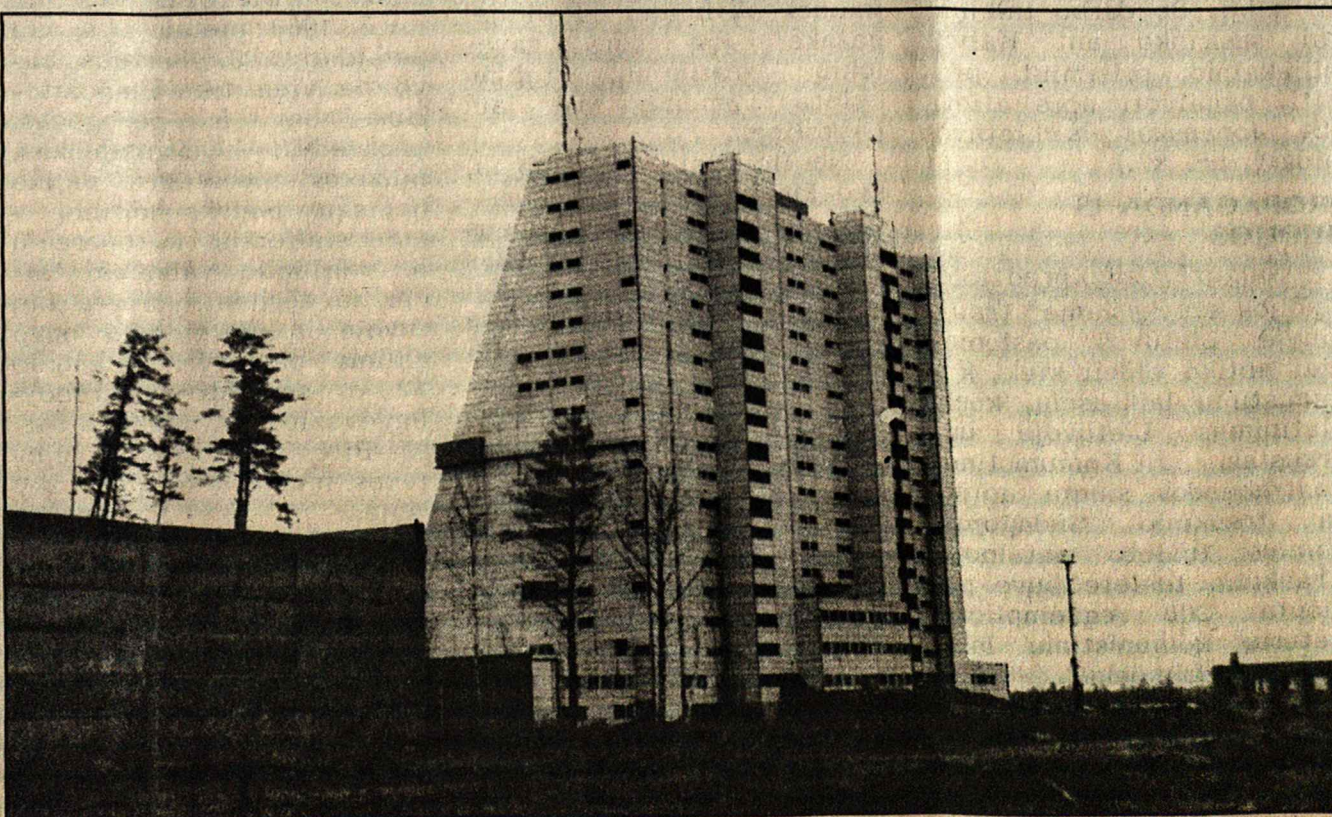
LATVIJOJE:

Buvusi Sovietų radarų stotis Skrundoje, buvo su naikinta gegužės mėn. pradžioje, nes tas baidykliskas pastatas reikšė 50 metų priverstiną Sovietinį režimą ir Antrojo Pasaulinio Karo išdavus.

Skrundos Baidyklė - kaip tą stotį vadino, - buvo 19 aukštų, apie 90 mylių nuo Rygos. Jos radarų sistema pajėgė sekti atskrendančias branduolines raketas.

Pagal susitarimą, kad Rusijos daliniai pasitrauktų iš Latvijos 1994 m. rugpjūčio mėnesį, buvo jiems

"Skrundos Baidyklė" baigė savo dienas Latvijoje

KANADOS LIETUVIŲ FONDO PELNO PASKIRSTYMAS

KL Fondo Skirstymo Komisija, susidedanti iš pirm. E. ČUPLINSKO, narių J. GUSTAINIO ir J. KRIŠTOLAIČIO, dalyvaujant Tarybos ir Valdybos pirmininkams P. KURUI ir B. SAPLIUI, apsvaustę prašymus gauti paramai iš 1994 m. pelno, savo siūlymą, kaip to reikalauja Fondo statutas, pristatė Tarybos patvirtinimui. Po ilgokų svarstymų, padarius keletą pakeitimų, patvirtinta: Hamiltono dramos teatrui "AUKURAS" - \$300; Toronto teatrui "AITVARAS" - \$300; Toronto "Moksleiviams Ateitininkams" - \$200; Toronto Ateitininkų Tėvų Komitetui - \$200; Hamiltono A. Stulginskio Ateitininkų Kuopai - \$200; "Geležinio Vilko" ir "Neringos" Skautams - \$500; Toronto Skautų Tuntui "Rambynas" - \$500; Londono Lietuvių Choriui "Pasvaisytė" - \$200; Toronto Vyrų Choriui "Aras" - \$300; Toronto Lietuvių Choriui "Volungė" - \$800; Londono Lietuvių Sporto Klubui "Tauras" - \$300; Toronto Sporto Klubui "Vytis" - \$300; Tėviškės Žiburiams - \$4000; Nepriklausomai Lietuvai - 2000; Tėvynės Prisiminimų Radijui Toronte - \$150; Lietuvių Radijui Montrealyje - \$150; Montrealio stovyklai "Baltija" - \$250; Toronto Filatelistų Draugijai - \$100; Mazosios Lietuvos Fondui - \$100; Suvalkų Krašto Išeivijos Sambūriui - \$200; Toronto V. Pūtvio Šaulių Kuopai - \$100; KLB Ottawos Apylinkėi - \$600; Kanados Lietuvių Jaunimo Sąjungai - \$1000; Toronto Lietuvių Jaunimo Sambūriui "Gintaras" - \$1000; Kanados Lietuvių Archyvui - \$6000; Vaikų Šventės Rengimo Komitetui - 4000; Toronto Lietuvių Vienuolynui - 400; KLB Krašto Valdybai - \$40,000. Viso išdalinta \$64,150.

Tuo pačiu buvo patvirtinta parama kultūriniam bei labdaros reikalams Lietuvoje, prisilaikant Kanados Valdžios reikalavimų. Nesilaikant jų, galima prarasti teisę išduoti pakvitavimus pajamų mokesčiams.

Jau keletas metų, kaip Lietuvai yra skiriama 25% nuo gautų metinių pajamų už investuotą kapitalą. Šiais metais tas sudaro \$21,386.82. Iš šios sumos dabar buvo išdalinta \$13,900; likutis paliktas dalinimui š.m. lapkričio mėnesi. Nuo šių sąrašų paskelbimo susilaikome, nes kai kurie pašalpos gavėjai to pageidauja.

Stipendijos bus patvirtintos birželio mėnesi. Gavusiems bus pranešta raštu.

Kanados Lietuvių Fondas

leista išsinuomoti tam tikrą šios stoties paliktą veikiančią dalį iki 1998 m. rugpjūčio. JAV kariniai inžinieriai prižiūrėjo to pastato išsprogdinimą, suteikdami kai kurias reikalingas medžiagas ir užtikrindami, kad nebūtų sugadintos veikimui paliktos dalys.

Atliekamas metalas bus sutirpdytas ir panaudotas statyboms.

AR PROTINGAS ŽINGSNIS

Praeitą savaitgalį išryškėjo Montrealio miesto planas per trejus metus uždaryti 8 ligonines ir vieną privačią kliniką. Provincinė vyriausybė sugalvojo tokiu būdu pertvarkyti sveikatos aptarnavimo reikalus ir taip sutaupyti 190 mil. dol. išlaidų. Montrealio Sveikatos taryba tvirtina, jog taip elgtis verčia ir tai, kad darosi aktuali aptarnauti vis daugėjantį vyresnio amžiaus gyventojų skaičių. Taryba tvirtina, kad dalį sutaupytų lėšų panaudos senų, pagyusių žmonių priežiūrai arba specialiuose globos namuose, arba jų pačių butuose. Dabar tokie žmonės užima vietas ligoninėse.

Ligoninių administracija, medicinos ir slaugos darbuotojai tačiau sako, kad toks paskelbtas uždarymas yra kraštutinis žingsnis, ir kad vyriausybė galėtų sutaupyti pinigų kitokiais būdais. Ar buvo tokie konkretūs pasiūlymai padaryti - neskelbiama.

J. Parizeau yra, kai kurių nuomone, labiau susirū-

pinęs išlaikyti sporto komandą "Nordiques", negu palengvinti darbą ligoninėse, kurios (kaip dabar yra) vos sutalpina pacientus.

KANADA PRIVALO LABIAU RŪPINTIS NUODINGOMIS ATLIEKOMIS

Nuodinių ir branduolinių medžiagų atliekų tvarkymu federalinė Kanados vyriausybė nepakankamai rūpinasi, tvirtina Valstybės kontrolierius Denis Desautels. Nors didelę tų problemų dalį paveldėjo iš buvusios vyriausybės, tačiau keleta nuodinių atliekų tvarkymo programų sumenko, jų vieton neįvedus geresnių.

Iš 48 tokių sveikatai kenkiančių atliekų sandėliavimo punktų tik 11 buvo išvalyta per 5-rius metus federalinės-provincinės vyriausybės dėka. Išvalyti kitus tokius punktus kainuotų apie 6 bil. dolerių. 24-riems tokiems punktams nėra paruošta net jokių planų...

Nuo 1978 m., sako D. Desautels, buvo išleista 370 mil. dolerių tyrinėjant kaip susitvarkyti su branduolinėmis atliekomis, tačiau saugių būdų nepavyko surasti. Branduolinių reaktorių atliekos gali išlikti labai stipriai spinduliuojančios apie 500 metų.

Ši svarbi problema liečia ne tikai Kanadą. Ir kuo ilgiau delsiama, tuo problema didėja, nes gausėja atliekos. O jų po kilimu nepašalusi...

Nepriklausoma Lietuva

Už Nepriklausomą Lietuvą! Už ištikimybę Kanadai!
Pour la Lituanie libre! Loyauté au Canada!
For free Lithuania! For loyalty to Canada!

LEIDĖJAS "NL" SPAUDOS BENDROVĖ
REDAGUOJA - REDAKCINĖ KOLEGIJA
TELEFONAS: (514) 366-6220

Second Class Mail. Reg. 1952 Nr. Return postage guaranteed. Postage paid at Montreal, CP. Published by the Independent Lithuania Publishing Co., 7722 George St. La Salle, P.Q. H8P 1C4.

Metinė prenumeratos kaina Kanadoje - \$25.-
Rėmėjo - \$30.-

P.S. Bendradarbių ar korespondentų spausdinamos mintys nebūtinai turi atitikti redakcijos nuomonę. Rankraščiai gali būti trumpinami ir taisomi redakcijos nuožūti, gražinami tik iš anksto susitarus. Už skelbimų turinį redakcija arba leidykla neatsako.

Lietuvoje

B.N.

LIETUVOS ŽURNALISTŲ DRAUGIJOS PREMIJOS

Gegužės mėn. 4-toji - Spaudos Atgavimo, Kalbos ir Knygos Diena. Ta proga dienraščio "Lietuvos Aidas" redakcijos salėje Lietuvos Žurnalistų D-ją įteikė savo paskelbto pereinamais metais konkurso laimėtojų premijas.

Leonas Peleckis-Kaktavičius laimėjo už geriausią objektyvios ir visapusiškos informacijos pateikimą spaudoje. Konkurso komisijai jis buvo pateikęs "LA" išspausdintus straipsnius: "Kur išsėdavo Antanas Smetona", "Keturi broliai partizanai", "Pasaulio teisuolis gyvena Kužiuose".

Premiją paveikslą jam įteikė dail. Joana Plikionytė-Brūžienė.

Premiją už geriausius publicistinius straipsnius paskirta Viktorui Aleknai už "Dienovidyje" išspausdintus straipsnius: "Virš miesto skraido angelai", "Nuosavybė", "Kas pasakė "Taip".

Premiją autoriui įteikė "LA" vyr. red. Saulius Šaltenis.

Už geriausius rašinius kaimo tematika premija laimėjo Henrikas Gudavičius: "Ekologijos abėcėlė valstiečio sodyboje", "Visa Lietuva skaičiavo gandrų", "Sugrįžimas prie savosios ugnies". Premiją jam įteikė "Valstiečių laikraščio" vyr. red. Jonas Švoba.

Laureatai ir gausiai susirinkę žurnalistai gėrėsi klasikine gitaros muzika Akademijos V-tojo kurso diplomanto Arvydo Šumskio muzikine programa.

• **SPAUDOS ATGAVIMO metinių proga** Vilniuje, Mokslų Akademijoje buvo supažindinama su Vytauto Merkio knygomis: "Draudžiamosios lietuviškos spaudos kelias 1864-1904" ir "Knygnešių Laikai 1864-1904 m."

Knygnešių Draugijos pirm. Irena Kubilienė renginio metu jas pavadino iškalbingai tylinčiomis knygomis. Pats autorius pasakė, kad rašydamas šias knygas - tęsė Vaclovo Biržiškos, Juozo Skausko darbą, susiedamas knygnešių laikotarpį su tautos atgimimu, su tautos savimonės raida, kuri nuvedė į valstybingumo atkūrimą, o taip pat ir į moderniosios, demokratinės, ne luominės lietuvių tautos sudarymą.

Knygoje "Knygnešių Laikai" patiekta daug įdomios medžiagos apie charakteringas politikus ir apie tokį savitą knygnešių kultūros etapą, kokio neturėjo nė viena kaimyninė aplinka.

Šios abi knygos labai 2 psl.

vertinamos Lietuvoje, nes vyksta tolesnis knygnešių laikmečio tyrinėjimas.

AUKŲ PRISIMINIMO DIENA

Lietuvos Respublikos Seimo opozicinės partijos II Pasaulinio karo pabaigos sukakties proga gegužės 8 d. paskelbė pareiškimą "Dėl karo pabaigos Europoje, įtvirtinusios neteisėią Jaltos tvarką, penkiasdešimtmečio", kuriame sakoma:

"Vokietijos kapituliacija prieš 50 metų reiškė Vakarų Europos apsigynimą ir laisvę, o Vidurio Europai kartu su Baltijos šalimis naują okupaciją, nelaisvę ir SSRS bei panašių totalitinių jėgų viešpatavimą dar ilgus dešimtmečius. Šiame regione vieną blogį nugalėjo kitas blogis. Sovietų okupantai ir nepaklusniųjų baudėjai Lietuvoje degino kaimus, žudė ir masiškai trėmė žmones. Mažąjąją Lietuvoje, dabartiniam Karaliaučiaus krašte, visi gyventojai - ir vokiečiai, ir lietuviai - buvo išnaikinti barbariškais dar nematyto "etninio valymo" būdais. Tokia sovietų politika toleravo Vakarų valstybės, pasirašiusios Jaltos ir Potsdamo susitarimus. Todėl gegužės 8-ji diena skirtingai suvokiama Vakarų Europoje ir Vidurio Europoje, taip pat Lietuvoje. Vieno okupanto pakeitimas kitu gali būti oficialiai pažymimas tik kaip aukų prisiminimo diena. Atmestini bet kurie istorijos faktai ir aplinkybės, painiojimai, agresorių valstybių kaltę priskiriantys neva tik "režimams", nematant, jog valstybingumo netekusi Lietuva nebuvo kurioje nors vienoje pusėje, bet piliečių valia priešinosi visokiems okupantams, o jos netektys yra ne abstraktus "karo", bet SSRS ir Vokietijos puolimų bei specialios naikinimo politikos aukos. Geddami dėl aukų ir primindami atitinkamoms valstybėms apie jų atsakomybę, susimąstome apie kovotojus prieš fašizmą ir bolševizmą, nulenkiame galvas prie žinomų ir nežinomų Lietuvos laisvės kovotojų ir svetimų, žmoniškumui nenusikaltusių karių kapų".

Dokumente nuo seimo atstovaujamų partijų pasirašė: Vyt. Landsbergis (Tėvynės sąjunga-Lietuvos konservatoriai), S. Pečiulionas (Lietuvos demokratų partija), L. Milčius (Lietuvių tautininkų sąjunga), P. Katilius (Lietuvos krikščionių demokratų partija), P. Jakušionis (Lietuvos politinių kalinių ir tremtinių sąjunga), R. Ozolas (Lietuvos centro sąjunga), R. Dagys (Lietuvos socialdemokratų partija).

TRUMPAI IŠ KĖDAINIŲ

• Iki liepos 15 d. numatoma užbaigti tiesti dujotie-

kį nuo Kėdainių senamiesčio iki P. Lukšio gatvės. Gamtines dujas gaus Smilgos, Žemaitės, P. Lukšio gatvės. Gen. rangovas yra firma "Vikonda", Kėdainių mieste ir rajone turinti nemažai maisto bei pramoninių parduotuvių.

• Šiomet ypač noriai savo mokyklų aplinką tvarko Kėdainių miesto ir rajono mokiniai. Prie Kėdainių trečiosios vidurinės mokyklos jau pasodino per šimtą medelių, dekoratyvinių krūmų, gėlių. "Aušros" vidurinės mokyklos mokiniai sutvarkė ne tik savo kiemą, bet ir aplinką prie greta esančios "Rasos" parduotuvės. "Atžalyno" vidurinė mokykla gerai prižiūri ažuolyną, žinoma, ir savo kiemą. M. Daukšos vidurinės mokyklos vaikai rūpinasi jiems paskirtu geležinkelio ruožu. Valio!

• Lietuvos miškininkų sąjunga paskutini mėnesio desimtadienį paskelbė medelių sodinimo savaitę. Kėdainių rajone Skinderiško dendroparke dirbo Vilniaus "Senvagės" ir 9-osios vidurinės mokyklos moksleiviai. Padedami urėdijos miškininkų, jaunieji gamtos bičiuliai sodino ažuoliukus, pušis, kitus medelius, tvarkė prie Šušvės upės vingio parką.

Tai sveikintina ir sektina žinia, kokių dar daugiau galėtų būti!

JAUNIEJI ŪKININKAI BUIVYDIŠKĖSE

Rytų Lietuvos kultūrinės veiklos centras kartu su Lietuvos jaunųjų ūkininkų ratelių sąjunga surengė Pietryčių Lietuvos žemės ūkio mokyklų pavasarinį puokščių, patiekalų, velykinių margučių parodą. Tai pirmoji tokio pobūdžio paroda, ji, anot renginio organizatorių, turėtų tapti tradicine.

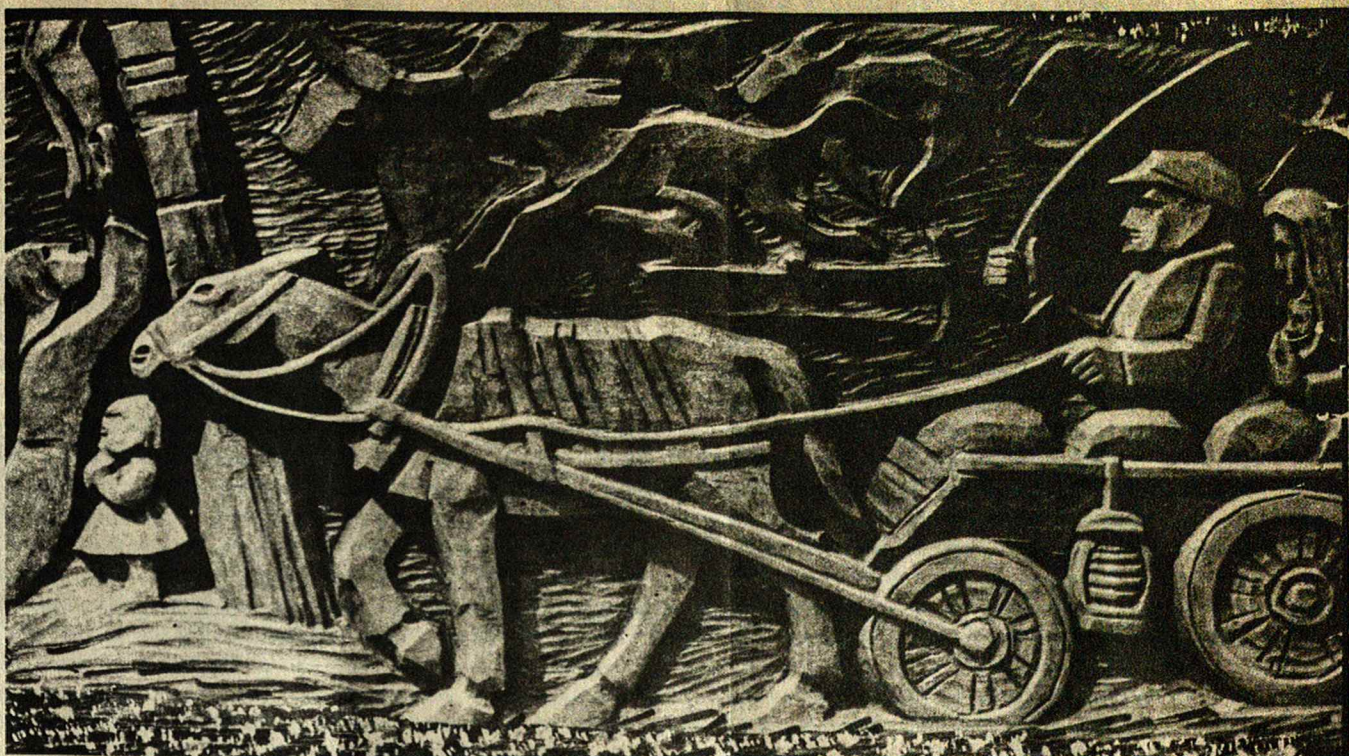
I parodą atvyko Trakų rajono Aukštadvario, Šalčininkų rajono Dieveniškių, Molėtų rajono Alantos, Ukmergės bei Buivydiškių žemės ūkio mokyklų moksleiviai. Buvo išrinktos gražiausios puokštės, skambiausi pavadinimai, meniškiausi margučiai. Koncertavo vienintelis Vilniaus rajono esantis lietuvių etnografinis ansamblis. Jį Rytų Lietuvos kultūrinės veiklos atstovai pakvietė dalyvauti gegužės 17-20 d.d. vykšiančioje Tautinių kultūrų šventėje.

AŽUOLAI SIMONUI DAUKANTUI

Skuodas. Gražią balandžio pabaigos popietę Simonas Daukantas tėviškėje Kalvjuose, šalia klėtėlės esančioje ažuolų giraitėje vyko tradicinė talka. Kretingos miškų urėdijos Lenkimų ir Skuodo girininkijų miškininkai pasodino 60 ažuoliukų. Ši pavasari S. Daukanto giraitėje sužaliuos per 200 medelių - tiek, kiek mišką mylėjusiam istorikui, rašytojui metų. Kasmet atsodinami nudižiūvę medeliai, sodinami nauji. Po darbo talkininkai susirinko ant Kalvių piliakalnio, prisiminti praeitį, pagalvoti apie atietį. (St. Jonauskas, iš "Lietuvos aidas", nr. 87.)

PROPAGANDA IŠ GUDIJOS

Gegužės mėn. pradžioje Gudijos atvykusiam traukinyje Lietuvos pasieniečiai aptiko didelį kiekį komunistinių laikraščių, kurių platinimas Lietuvoje uždraustas. Komunistinės kontrabandos siunta aptikta traukinio Gudagojus-Vilnius tualetų patalpoje. Traukinio tualete buvo paslėpta 200 egzempliorių keturių komunistinių laikraščių: "Limona", "Golos komunista", "Zavtra" ir "Za SSSR". Laikraščiuose apstu fašistinės, komunis-

Dagys

VISI IŠGAŠDINTI

medžio bareljefas

tinės ir prosovietinės propagandos, kuri Lietuvoje yra uždrausta. Mėginimų ižvežti į Lietuvą panašius leidinius būta ir anksčiau, tačiau ne tokiais dideliais kiekiais. Kol kas nepranešta, kas tokiu platinimu užsiima, nei apie tokių asmenų sulaikymą.

IR JIS NEATSISPYRĖ PAGUNDAI -

S. STOMA PERKELTAS Į LUKIŠKIŲ KALĖJIMĄ

Buvęs dienraščio "Lietuvos aidas" vyriausiasis redaktorius Saulius Stoma, įtariamas pasisavinęs laikraščio pinigų, penktadienį pervežtas į Lukiškių kalėjimą. Iki tol jis tris paras praleido Vilniaus areštineje. Vilniaus apylinkės prokuroras Rimantas Jancevičius davė parądymą suimti S. Stomą, nes jis paskolą "Lietuvos aidui" panaudojęs ne pagal paskirtį ir dėl įvykdytos didelės vagystės...

Įtariama, kad iki pernai metų "Lietuvos aidui" vadovavo S. Stoma, paėmė 150 tūkstančių JAV dolerių kreditą ir slapta nuo kitų bendrovės narių, didžiąją jų dalį paskolino už didelius procentus vėliau bankrutavusiai firmai. S. Stoma taip pat įtariamas dėl dingusių 15,000 dolerių už laikraščio prenumeratą užsienyje.

40 metų amžiaus S. Stoma dirbo "Lietuvos aidui" vyriausiuoju redaktorium nuo 1994 m. pavasario ir tebeturi apie 13% jo akcijų. Pastaruoju metu jis buvo laisvas žurnalistas, rašęs politinius komentarus "Lietuvos rytui"...

O tempora, o mores!

SUSTIPRINTA JAV AMBASADOS APSAUGA LIETUVOJE

Po teroristinio pasikėsinimo Oklahomoje, ir Vilniuje esanti JAV ambasada sustiprino savo apsaugą. Ypač, kad balandžio mėn. 27 d., netoli šios ambasados buvo įvykęs nedidelis sprogimas ties buv. Sovietinės Lietuvos ministerio Jono Jagmino namo.

Šiuo metu J. Jagminas vadovauja metalo dalių įmonei Vilniuje. Policijai pasakė, jog nėra gavęs jokių grasinimų, tačiau keletas žmonių yra jam įsiskolingę...

Neoficialiai kalbama, kad šis pagasdinimas surištas su J. Jagmino sūnaus veikla, kuris dirba Vidaus Reikalų Ministerijoje.

Dėl to sprogimo niekas nebuvo nukentėjęs, ir žala menka. (BNS žinios).

IEŠKO PASIENIEČIŲ, EMUSIŲ KYŠIUS

Iš VILNIAUS pranešama, kad Lietuvos Pasienio Policija stengiasi išaiškinti, kas per Lietuvos sieną pervedė 20 Azijos pabėgėlių.

Gegužės mėn. 2 d. Lenkijoje, netoli sienos buvo sulaikyti 8 indai, 8 afganistaniečiai, 3 irakiečiai

ir 1 pakistaniečiai, kurie traukė į Vakarų per Lietuvą. Ši grupė buvo sugrąžinta Lietuvon. Yra galimybė, kad ši grupė buvo pervažta per Lietuvos sieną Marijampolės rajone, Vartelių ar Trumpalių užkardoje.

Per 3 paskutinius praėjusių metų mėnesius jau buvo iškelta 15 baudžiamųjų bylų, daugiausia už kyšių ėmimą.

Bėgliai ir kontrabanda į Lietuvą atvyksta dažniausiai iš Baltarusijos. Su ja siena yra 650 km ilgio, ir kol kas dar sunkiai sukontroliuojama.

TĖVYNĖS SĄJUNGA TIRIA SAVO NARIŲ ETIKOS PAŽEIDIMUS

Tėvynės Sąjunga yra nusprendusi prieš mėnesį laiko peržiūrėti savo organizacijos narių patalpų įsigijimą Vilniaus Senamiestyje. Jeigu pasitvirtintų, kad buvo įsigytos patalpos neteisėtai, tokius asmenis tektų pašalinti iš TS-gos.

Iki dabar paaiškėjo, kad už pasinaudojimą tarnybine padėtimi teko iš Tėvynės Sąjungos narių pašalinti V. Žemgulį. Jis, dirbdamas savivaldybėje, apėjo konkurso taisykles, pažeizdamas nustatytą tvarką ir 1995 m. įsigijo butą remontuotiname name.

Valdyba įspėjo kitą savo narę, kuri pagal konkursą, prieš metus buvo gavusi vietą butui statyti. Tačiau, paaiškėjus, kad savivaldybės priimti potvarkiai buvo neteisėti, narė vietos paskyrimo atsisakė.

PREZ. ALGIRDAS BRAZAUSKAS MALONĖS PRAŠYMŲ NEPATENKINO

Gegužės mėn. 11 d. ELTA pranešė, jog Lietuvos Respublikos prez. A. Brazauskas nepatenkino malonės prašymu dviems, mirties bausmės nuteistiems asmenims už žmogžudystę ir kitus kriminalinius nusikaltimus: Borisui Dekanidzei ir Aleksandrui Gudkovui.

KOMPOZITORIAUS JUOZO BERTULIO PRISIMINIMAS

Chicago'je ilgą laiką gyveno ir kūrė kompozitorius Juozas BERTULIS. Jis čia mirė 1969 metais, ir čia palaidotas. J. Bertulis buvo ne vien tik kompozitorius, bet ir pedagogas, chorvedys, vargonininkas, muzikos teoretikas. Paliko nemažą įvairių kūrinių - nuo simfonijų ir operų iki kūrinių vaikams. Dabar jo kūriniai jau yra Lietuvoje ir jų leidinių buvo galima pamatyti balandžio 12 d. suruoštoje parodoje Panevėžio G. Petkevičiaus-Bitės viešosios bibliotekos muzikos ir meno skyriuje.

E. Šulaitis

S P O R T A S

NESUSILAUKTA SPORTININKŲ IŠ LIETUVOS

Balandžio mėnesio pradžioje į Čikagą turėjo atvykti Lietuvos jaunių futbolo komanda, kuri po trum-

pos viešnagės ir kelių draugiškų rungtynių čia, turėjo dalyvauti "Dallas Cup" varžybose Teksase. Čikagos LITUANICOS klubas jau buvo užsukęs svečių iš Tėvynės priėmimo organizavimą, buvo surastos futbolininkams nakvynės privačiose šeimose ir padaryta nemaža kitų pasiruošimų jų darbui.

Tačiau likus iki numatyto atvykimo kiek daugiau negu savaitei laiko, gauta žinia, kad dėl įvairių sunkumų (daugumoje finansinių) jaunieji futbolininkai su gausiais palydovais negalės atvykti į Dėdės Samo žemę. Tuomet Čikagos bei kitų miestų lietuviškoje spaudoje teko paskubomis šį nemažą įvykį išieviškame sporto gyvenime atsaukti.

Reikia pažymėti, kad panašūs atsitikimai nepadaresnų ryšių tarp Lietuvos ir užsienio lietuvių sportininkų sustiprinimui.

E.Š. (O gal reikėjo sumažinti palydovų skaičių, tada palengvėtų finansai? Red.)

LIETUVOS FUTBOLININKAI NEATSILAIKĖ PRIEŠ ITALIJĄ.

1995 m. balandžio 26 d. vilniečiams buvo istorinė diena, nes pirmą kartą miesto istorijoje viešėjo buvęs pasaulio futbolo čempionas ir dabartinis vicečempionas - Italija. Ji čia atrankinio Europos futbolo pirmenybių turnyro IV-je grupėje kovojo su futbolu pasaulyje beveik nežinoma Lietuva, neturinti jokių didesnių pergalių. Tačiau Lietuvos rinktinės vyrai laikėsi herojiškai, ir rungtynes žymieji svečiai (kurių eilėse buvo nemaža milijonų dolerių gaunančių futbolininkų), laimėjo minimaline 1-0 pergale! Italai įvartį pelnė 12-je minutėse iš baudos smūgio.

I Vilnių buvo atvykęs net specialus italų lėktuvas, vežantis ne tik žaidėjus, bet ir trenerius, futbolo vadovus, bei žurnalistus - viso 170 žmonių, kurie buvo apgyvendinti garsiaame "Karolinos" viešbutyje.

Tą pačią dieną vyko dar dvi IV-sios grupės rungtynės. Zagrebe grupės pirmaujanti Kroatija iškė Slovėniją 2-0, o Ukraina Tallinn'e nugalėjo Estiją 1-0. Po šių rungtynių pirmauti liko Kroatija (su ja Lietuva sužaidė 0-0) su 16 taškų iš 6 rungtynių. Antroje eina Italija su 13 taškų. Lietuva liko trečioje vietoje su 7 taškais.

Lentelės pabaigoje - Slovėnija liko su 5 taškais ir Estija su 0. Reikia pažymėti, kad Estija per 6 rungtynes ne tik nelaimėjo nė vieno taško, tačiau estai pelnė tik vieną įvartį, tuo tarpu i savo vartus išleido 15. Tai jau čia savotiškas rekordas.

E. Šulaitis
NEPRIKLIAUSOMA LIETUVA

Julija Jekentaite

Iš poezijos rinkinio

SMILGOS TARP AKMENŲ

* * *

Vilniaus senamiestyje,
Sirokomlės namelio pavėsy,
sėdi senas kalbininkas.
Virš jo
ošia grakščios medžių viršūnės,
čežena ausyse:
kas išlenka pro duris tyliau nei saulės spindulys?

Mažas laukas pasidengia rausvėjančiom smilgom,
senų langinių girgždesys
uždega žibalinės lempas:
dar neteka saulė,
tik šviečia mėnulio pilnatis.
Kvėpuoja veršelio apšerkšnijus burna.

Senasis kalbininkas užverčia knygą odiniais apdaraais,
tylus pasisuka, stuksendamas lazda
į grindinio plytas,
ir išnyksta jo juoda nugara
senamiesčio namų fasaduose.

* * *

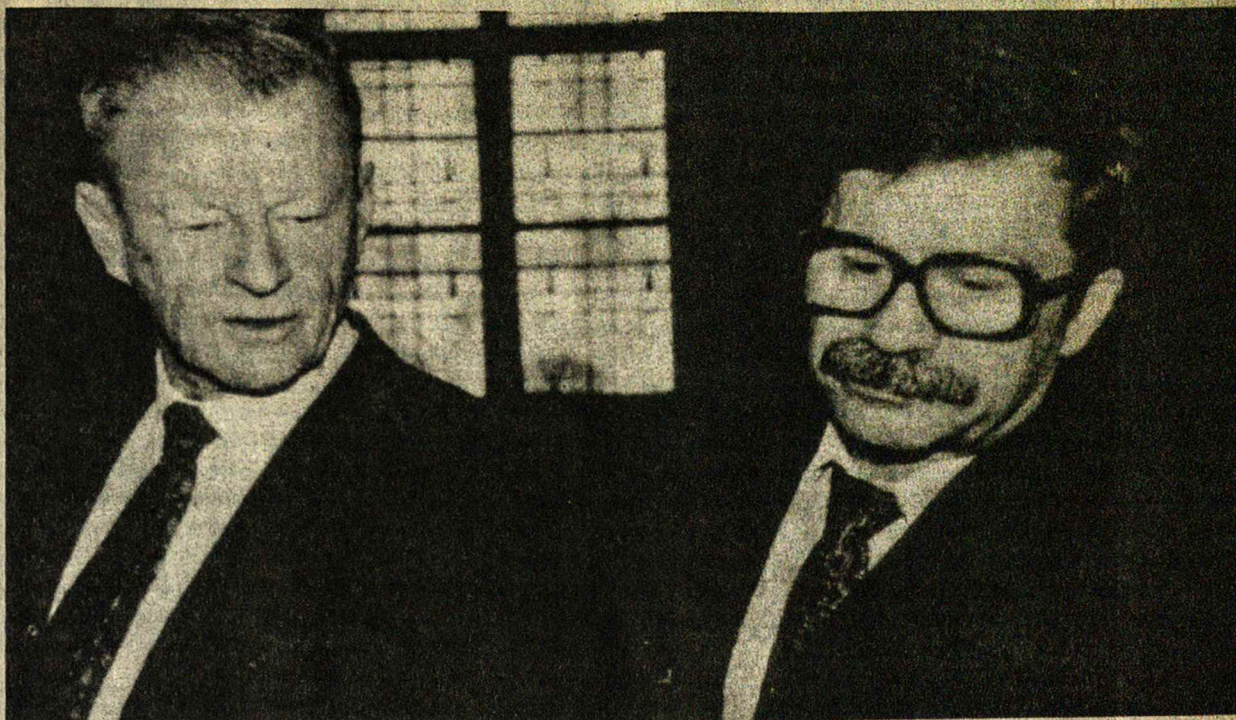
kuršiai senieji
jotvingiai sėliai
po vainikais pilkų pelenų
stebi mus
iš po ažuolo seno
ūkia naktį pelėda drevėj
dega mūsų krauju
bioritmų srove
tylia genų kalba
tik jau nesusirenka
prie šventosios ugnies
žiūri šalta delčia
blankiai šviečia
vabalėliais mažais
ir iš menių senų
atsidūsta tyliau
nei viduržiemį apsnigtas miškas

YPATINGAS SVEČIAS
LIETUVOJE - Zbigniew
BRZEZINKSI

Š.m. gegužės mėn. pradžioje į Vilnių buvo atvykęs žinomas Amerikos politologas, buv. prez. Jimmy Carter'io patarėjas valstybinio saugumo klausimams, prof. Zbigniew'as Brzezinski's. Jis susitiko su prez. Algirdu Brazausku, Užsienio Reikalų min. Povilu Gyliu, kitais tos ministerijos darbuotojais, Vilniaus U-to rektoriumi Rolandu Pavilioniu. Taip pat dalyvavo susitikime su Vilniaus Universiteto studentais bei akademine visuomene diskusijoms.

Šiuo metu Z. Brzezinski's dirba Georgetown Universiteto Strateginių ir Tarptautinių Tyrimų Centre. Jis pareiškė, kad Europos stabilumas ir saugumas didele dalimi priklausys nuo įvykių raidos Ukrainoje. Jis išimtinai pabrėžė, kad NATO išplėtimą pradėjus, reikia jį toliau vykdyti. Taip pat apgailestavo kad JAV administracija mažai domisi Baltarusijos-Gudijos politiniu ir ekonominiu gyvenimu, nes šis kraštas, jo nuomone, taip pat svarbus pokomunistinių kraštų raidai.

Prisimename gerai, kad jo erudicija ir svarus žodis daug reiškė TV ir kitos žiniasklaidos šaltiniuose tais lemtingais 1990-91 m. Už Baltijos kraštų laisvės atgavimo teises

Zbigniew'as Brzezinski's ir Rolandas Pavilionis

Nuotr: Raimono Šukos

jis yra ne kartą griežtai pasisakęs.

Jis džiaugėsi, kad atvyko į jau laisvos Lietuvos sostinę, nes, anot jo, JAV visada tvirtino, kad Baltijos šalių okupacija - tai ne šiaip neteisybė, o tikras politinis nusikaltimas.

Apie Lietuvos ir Lenkijos santykius Z.Brzezinski's pasake jog jie esantys šiuo metu visai normalūs ir tarpusavio nesutarimų nėra daug.

Kokios galimybės įstoti Baltijos valstybėms į Europos Sąjungą ir NATO, jis sakė, kad viskas priklausys nuo to, kaip vyks pirmasis plėtimo etapas.

Jis nagrinėjo klausimą, kodėl Rusija priešinas NATO plėtimui. Jo nuomone, tam tikra dalimi tai yra jos negalėjimas suprasti, kuo ateityje taps Europa. Iš kitos pusės - tai, galbūt, esąs tradicinis noras išlaikyti geopolitinę Vidurio Europos kontrolę.

Rusijos baimė - sako jis - nepagrįsta, juk nei Vidurio, nei Vakarų Europos valstybės tikrai nesirengia jai grasinti.

Konferencijoje pranešimus skaitė Lietuvos Ekonominų Tyrimų Centro direktorius dr. Eugenijus Maldeikis, VU Tarptautinių Santykių ir Politikos Moks-

lų Instituto darbuotojas dr. Antanas Kulakauskas, prof. Vytautas Landsbergis. Dalyvavo ir nemažai svečių iš Lenkijos, jų tarpe ir Lenkijos Seimo narių, filosofijos profesorius J.S.Tischner'is, ir kt.

Būtina vieningų Baltijos valstybių darbo dėl NATO.

MIS SUDUVA'95

MARIJAMPOLĖS

ABITURIENTĖ

Agnė PANKAUSKAITĖ laimėjo "Miss Suduva'95" titulą, vykusiame grožio konkurse Marijampolėje. Gražuolė buvo renkama iš 18-kos kandidatų, vertinant talentą, eleganciją, grakštumą, išsilavinimą.

EŠALONAS RIEDA Į NEŽINIĄ

Stasys Jameikis

Iš 'METAI 94', balandis, nr. 4. (Tremties archyvas)

(Tęsinys)

Visiškas badas ir jo padariniai

Atgavau sąmonę šaltio krečiamas tamsioje patalpoje, apdengtas kariška miline. Grabaliojuosi. Motinos antklodės nėra. Užgriebiu kažkieno šaltą ranką, iš kitos pusės - sušalusią koją, po savim - skeletą. Supratau, kur esu. Ant lavonų krūvos. Iš siaubo vėl užgeso sąmonė. (Mes juokaudavom, kad ir nuo didelio drebėjimo žmogus sušyla). Vėl atsipeikėjau. Vėl užgesu ir vėl gyvas. Ir taip nežinia kiek kartų. Vienu momentu išžiūrėjau, rodos, šalia, bet nepasiekiamą šviesos plyšėlį, lyg vilties žiburėlį. Lyg ir matau, bet pats savim netikiu. Juk dažnai mes, iškankinti bado, sapnuodavom save sėdintčius prie duonos rieškėm apkrautų stalų. O nubundi - alkanas, kaip buvęs. Tai pažeistos psichikos reiškiniai. Ir šiuo momentu toks netikrumas nežadino ryžto gelbėtis. Pagaliau, kaip aš galėjau gelbėtis, kad ir kojos ir rankos sustingusios, bejėgės. Bandžiau šaukti - kažkoks svetimas švokštimas. Dar kartą ir dar kartą - savo balso neišgirstu. Bandau pasiversti ant šono, nusiristi nuo krūvos, bet guliu tarp dviejų lavonų. Nepavyko. Gal buvau neseniai čia atnestas, bet kai atsipeikėjau, man atrodė, praslinko amžinybė. Rodos, ir drebėti nustoju. Pasidare taip ramu ir gera. Užmerkiau akis ir atsidaviau likimo valiai. "Načalstvo luče znaet" (Vyresnybė geriau žino), - mums kaldavo į galvą. Jeigu jau išnesė į čia, tai turbūt vieta čia ir yra. Deja, retais atvejais gyvenimas pakoreguoja ir išisaknijusias valdžios instrukcijas. Mano protavimas buvo taip nusilpęs, kad net mintis neatėjo į galvą, jog ši mano buveinė buvo ne tik lavoninė, bet ir pasmerkusių tualetas. Ir tas šviesos pluostelis, kurį mačiau tik atsigavęs - tai spindulėlis, prasiveržęs pro palatos durų plyšį. Štai jau kelintą kartą čia "beužmiegant" atsiveria tie rojusai vartai ir į mano apartamentą įeina vos besilai kantis ant kojų ligonis ir jį už parankių prilaikantis budintis sanitaras - toks pat paliegėlis, tik šiek tiek stipresnis. Šilta oro srovė švelniai paglosto galvą. Lyg ir atgijęs bandau šūktelti, bet ir vėl tik begarsis šnypstimas. Pagaliau kas gali tikėtis ka nors išgirsti šioje karalijoje? Bandau dar ir dar šaukti. Gal tas mano švokštimas ir pasiekė sanitaro ausis, nes jis trumpam grįžo į palatą ir vėl atėjo nešinas degančia balana. Mano atviros akys išgašdino jį, bet nepabėgo ir nepaliko manęs. Pasišaukęs daugiau stipresnių ligonių, įtempė į palatą ir ilgai trynė užšalusias mano rankas ir kojas, girdė karštu vandeniu, kol šiaip taip atsigavau. Tai buvo mokytojas Bronius Lengvenis iš Kauno. Mačiau - jo skruostais riedėjo ašaros. Ko jis verkė? - neturėjau jėgų klausti. Gal galėjo manęs, o gal nujautė savo likimą?.. Apskritai, lietuvius lietuviai ten buvo labai jautrus. O mudu nuo pat jaunų dienų iki tremties buvom broliai skautai. Taigi, jo dėka iš mirusių karalystės vėl grįžau pas gyvuosius. Jo rūpesčiu atgavau ir savo motinos antklodėlę, kurią jau buvo kažkas pasisavinęs. Ir gul tą jis parinko arčiau krosnelės (metalinės statinės). Ilgai sėdėjo Bronius šalia manęs. Prisiminėme Karelijos raistą, kuriame buvome sustoję numalšint troškulio.

- Žinai, Stasy, - kalbėjo jis, - kai morge pamačiau atviras tavo akis, man prisiminė lygiai tokios pat akys, palydėjusios mūsų traukinį.

Mane sanitaro, lietuvių ir skauto pastabumas ir žmoniškos pareigos jausmas išgelbėjo - buvau ištemptas iš garantuotos mirties nasrų. O kas galėtų tvirtinti, kadne tik šitame, bet ir kituose panašiuose barakuose, kurių buvo keletas, nesusalo išnešti gyvi, tik apsvaigę, panašiai kaip aš, mūsų tautiečiai. (Rusas sanitaras, iš savo vėles-

1995. V. 24

nio patyrimo žinau, nors dvėsk, nedarė to, kas jam nebuvo įsakyta, ypač lietuvių atžvilgiu). Esu ištikinęs, kad tokių atvejų buvo daugiau, kad aš buvau ne pirmas ir ne paskutinis, nes viešpatavo tendencija naudotis tik proga, kuo greičiau nusikratyti neperspektyviais paliegėliais. Buvo reikalingi tik pajėgūs duoti naudą šaliai, frontui. Mane išgelbėjęs mokytojas Lengvenis rytą atsiėmė savo dalį. "Gydytojas" Merinas, pamatęs mane patalpoje, iškoneveikė jį paskutiniaus žodžiais už tai, kad išdrįso be jo žinios ištempti mane iš lavoninės. Atseit, neturėjęs jokios teisės, net moralinės! Aišku, šis faktas labai sumenkino ir taip nekoki jo, kaip "gydytojo", autoritetą. Todėl griežtai įsakė ir jam ir man apie šį įvykį niekam nepasakoti, net neprasiziوتي. Kur dėsi - pasizadėjom laikyti liežuvį už dantų. Kaip mudu iš to reikalavimo supratome ką kalbės ligoniniai - šio fakto liudininkai - jo nejudino. Prisibijoj tik, kad mes nepasiskųstume.

Dažnai mudu, kaip kauniečius ir seniai pažįstamus, be to, mane kaip ligonį, o Bronių kaip bendradarbį pagal naujai įgytą "specialybę", aplankydamas Stasys Dumčius, taip pat jau kuris laikas dirbęs sanitaru gretimame tokių pat ligonių dizenterininkų, barake. Tarp mūsų trijų jokių paslapčių nebuvo ir negalėjo būti. Kaip jau turbūt ne kartą minėjau, šiomis žiauriomis sąlygomis jausti draugų petį, juo labiau ne vieno, yra vienintelė visas dyvasios jėgos žadinanti priemonė. O ir petys negali būti šiltas, jei širdys šaldomos slaptauo ar nepasitikėjimo šyda.

Taigi, šis naktinis nuotykis nuo Dumčiaus nebuvo nuslėptas. Broniaus susirūpinimą mano beviltiška, kaip jam atrodė, padėtimi aš mačiau, bet jaučiau nemažesni ir Stasio jaudulį. (Tarp kitko, artimesni draugai vadinom vienas kitą tik vardais, o ir kitų tituluodavom buvusiomis pareigybėmis). Stasys pradėjo lankytis dar dažniau. O kalboms temų buvo vartinės. Ir tolimesnės praeities prisiminimais pergyvendavom, ir savo svajones, kurias išsekusios smegenys mums prikišdavo, viens kitam išsakydavom, net sapnus išsipasakodavome. Ir, žinoma, kaip ir visi badmečio laikotarpio, alkio kankinami kaliniai, taip ir mes, daug "virėm" ir "kepėm" įvairių patiekalų. Ir mums buvo kaip sakoma, kas galvoj, tas ir ant liežuvio.

Aš gulėjau, nes buvau ligonis, o jie sėdėdavo priešais mane dar kaip darbo žmonės, jie dar galėjo (bent jau pasvyrinėdami) judėti. Jiems irgi jau buvo laikas pailsėti, nors pertrauka padaryti, bet su ta mintimi niekaip negalėjome sutikti. Kaip visus alkanus, taip ir juos maitino vienas kitas nuo mirusiųjų atliekamas kaušelis sriubos ar dar kokios valgomos smulkmės. Ir vis dėlto nepastebėjau, kad jie kasdien stiprėtų. Priešingai, man atrodė, kad su kiekviena diena jų veidai pilkėjo ir, svarbiausia, pradėjo ir vienas ir kitas lyg susitarę, skustis neaiškiais, tai vienoj vietoj, tai kitoj, tai visame kūne juntamais skausmais. Tai buvo išpėjantis, bloga pranašaujantis signalas. Kita vertus, neaišku, ar atsisakė darbo ir ištaisę paliegėlių gultuose būtų daugiau sveikatos laimėję, ar daugiau jėgų išsaugoję? Daugeli ir gulėjusių įvairios negalės seniai buvo pakirtusios.

Štai ir aš dabar - nežinau, ar teisingai elgiuosi. Gydytojai jau seniai liepia mest darbą, gulėt lovoje, o aš neklausau. Ne dėl pinigų! Ir ne dėl duonos kąsnio. O todėl, kad kol dirbi, tol jauti gyvenimo pulsą, tol negalvoji apie tai, jog esi jau nurasytas. Todėl ir kritiško mento sulaukęs, štai sėdžiu prie stalo ir rašau. Ir ne bet ką, o skaudžius prisiminimus, kurie iš naujo žadina išgyvenimus ir jaudulį. Ar tai į sveikatą? - spręsti nesiimu. Ir į miestą, ir į mišką nuvažiuoju, pavaikštau. Ar gerai darau? Nieks nežino, nei kur, nei kada giltinė savo dalgio brūkštels jau seniai jos užmiršta subjektą - kaip seniai nušienautoje lankoje neapdairaus pjovėjo kažkodėl apeitą, o gal kuo nors nepatikusį ar paliktą sustabarėti kuokstelį žolės.

Įtartina kelionė

Įvykiai klostėsi gana keistai. Į mūsų palatą pradėjo gana dažnai lankytis uniformuoti pareigūnai ir domėtis manimi. Mano Broniukas nuogastavo, kad kas nos neišsaugojo iš mūsų reikalauotos paslapties. Maitinomės vikių nuoviromis. Mano viduriavimas nemažėjo. Tai, kiek supratau, nervino pareigūnus. Merinas ryžosi dar kartą taikyti man bado dietą. Supratau, kad jis nori žūtibūt manimi nusikratyti. Kaip tyčia, po kelių badavimo dienų vakariei nei pirmą kartą dalijo po gabalėlį sūdytos žuvies. Kaip godžiai akimis sekiau padėklą su tuo seniai nematytu davinium! Bet man tai buvo tabu. Ir kaip aš maldavau tą savo draugužį, kartą jau dėl manęs kentėjusį Broniuką, kad jis prineštų arčiau, nors parodyti, kaip atrodo seniai nematytas patiekalas. Vos spėjo jis prie manęs prisiartinėti, akimirksniu griebiau nuo padėklo gabalėlį žuvies ir... tiesiai į burną. Kramčiau skubėdamas, stambesnius kaulus išspjoviau, o minkštimą praričiau kaip šuo. Mano geradarys persigando ne tik dėl to, kad jį nubaus, o todėl, kad sveikatai toks poelgis tolygus mirties nuosprendžiui. Prisėdęs prie manęs jis vėl liejo ašaras, gailėjosi manęs, kad dabar aš tikrai mirsiu. Aš neprieikaistavau jam, tik iškiniųčiau, kuo pats buvau išitikinęs, kad mane Merinas pasiryžęs numarinti, tad geriau numirti ne tuščiu skrandžiu. Jei mirti - tai mirti.

Laukiau nakties. Paprastai naktį giltinė daugiausia šienaudavo. Neitikitina: rytą nubudau gyvas. Abu su Bronium stebimės. Nejaugi organizmas reikalavo ko nors aštraus? Atsilankiusiems pareigūnams į jų klausimą, kaip jaučiuos, atsakiau teigiamai. Susižvalgo su Merinu ir kartu išeina. Nuo to laiko mano indelyje pagerejo maisto davinys: duonos dar nebuvo, bet virale tirštimų rasdavau, ir žuvies valgyti nebedraudavo. O Merinas ragino daugiau judėti, vaikščioti po palatą. Spėlioju ir negalėjau suprasti, kodėl man rodoma tiek daug dėmesio. Neįkaimynai ligoniniai man ėmė pavydėti ir, kas baisiausia, pradėjo įtarinėti kažkokiais nešvariais ryšiais su pareigūnais. Tie įtarinėjimai mane labai skaudino.

Po ilgos pertraukos, kovui įpusėjus, palatoje vėl pasirodė uniformuoti pareigūnai. Išako man apsiųrengti, apsiauti, nes esą teks laikinai (kaip ir iš namų - "laikiniai") pakeisti vietą. Maniau, kad esu jau išrašomas į darbą, į pasveikusiujų baraką.

Deja, mane nuvedė tiesiai į sargybos būstinę (vachtą), kur radau manęs laukiančius Bronių Merkelių (buvusių "Pie-no centro referentą) ir Kleopą Mackevičių (buvusių Geležinkelio valdybos darbuotoją). Nieko nelaukę, dviejų ginkluotų kariškių lydimi, išžygiavome ta pačia geležinkelio atšaka, kuria prieš trejetą mėnesių čia atėjome. Jau pažįstamoje 4-ojoje OLP'o stotelėje, sulaukę miško medžiaga pakrauto traukinio, pasodinti ant laisvos platformos, atidardėjome į Pukų-Ozero gyvenvietę. Čia buvo lagerių valdyba - šio archipelago centras ir centrinis izoliatorius. Jis ir priglaudė mus. Visi trys buvome sukišti į skirtingas kameras; prieš tai ligi paskutinės siūlės iškratyti, išgliaudyti. Manau, kad ir mano draugams, kaip ir man, kaip ir kiekvienam čia atvykusiam naujokui, pagal karcerių įstatymą nakvynės vieta buvo ant grindų, šalia

"parašos", nes paprastai kameros būna perpildytos. Kalinys turi būti paklusnus visų tarnas. Ir tokia padėtis trunka tol, kol vieta ant gultų išsilaisvina, kol tave pakeičia naujokas. Čia būdamas supratau, kodėl manimi taip rūpinosi. Kažkam labai rūpėjo gyvą atgabenti mane į šį pavinkusį izoliatorių. O kuriems galams, kuriam tikslui - vėl buvo mįslė. Visą mėnesį nieks manęs nejudino, išskyrus porą šio apartamento senbuvų, kuriuos per tą laiką išnesė kojomis į priekį.

/bus daugiau/

3 psl.

Montrealio AUŠROS VARTŲ P-JOS CHORAS apie 1950 m., su vadovu muz. Aleksandru PIEŠINA. Dešinėje - 1960 m., chorvedys Aleksandras AMBROZAITIS, perėmęs Lietuvių B-nės Chorą ir taip pat tapęs vargonininku bei chorvedžiu AV P-jos bažnyčioje.

1966 m., vidury - AV P-jos Choro chorvedė Mme Madeleine ROCH. Šalia sol. Agutė Paškevičienė ir sol. Antanas Keblys. Dešinėje - Choro globėjas, AV P-jos kleb. Kazimieras PEČKYS, SJ.

Aušros Vartų Parapijos Choras

Sudare sol. Antanas Keblys

Prieš 45 metus - 1950 m. - kartu su Aušros Vartų Parapija, senose Willibrord patalpose, vargingai kūrėsi Aušros Vartų Parapijos Choras.

Naujakurio dalia nebuvo lengva: neturėjo repeticijoms patalpų, trūko muzikinių priemonių. Šių pirmųjų pionierių pasiryžimas, Parapijos Steigėjui Tėvui Jonui Kubiliui S.J. visokeriopai remiant ir globojant, buvo nepalaužiamas.

Pirmasis muzikas Aleksandras Piešina buvo Tėvo J. Kubiliaus pakviestas užimti vargonininko vietą. Jis tuo metu dirbo su Choru Vytauto Didžiojo lietuvių klube ir į šią naują parapiją jis atėjo beveik su visais klubo choristais. Dar ir šiandien nemažai šių veteranų tebegieda ir dainuoja choro sudėtyje.

Muzikas A. Piešina labai gerai žinojo bažnytinės apeigas. Su juo teko nemažai dirbuotis ir semtis jo patirties. Jis buvo geras mokytojas ir aukštos erudicijos asmenybė.

Tais pirmaisiais metais A. Piešina važiuodavo Rosemontan į privačius namus ir ten, pritariant akordeono muzikai, mokė susirinkusius choristus giedojimo meno. A. Piešina vadovaujant, Mišios buvo giedamos lotynų kalba. Buvo išmokyta trejos Mišios ir nemažai giesmių lotynų ir lietuvių kalba. Kai kurios iš šių giesmių buvo originalios, paties steigėjo gautos tiesiai iš kompozitorių rankų, nes jų niekur nespausdindavo.

Tuo metu viskas buvo hazuotasi tik bažnytiniu giedojimu. Pasaulinio repertuaro mokė kompozitorius Stasys Gailevičius, lietuvių bendruomenės Choro vadovas.

1955 m. Gruodžio 8 d., Aleksandrui Piešina staiga mirus, Klebonas Tėvas J. Kubilius pakvietė tuo laiku apsigyvenusį Montrealyje kompozitorių Vytautą Kerbelį vadovauti bei vargonininkauti chorui. Jis tose pareigose pabuvo tik porą metų ir išemigravo į JAV ir Mespeto lietuvių parapijos bažnyčioje perėmė vargoninko pareigas. Čia būdamas, deja, jis nepaliko gilesnių pėdsakų Aušros Vartų choro veikloje.

Jam išvykus, Tėvas J. Borevičius S.J. pakvietė muziką Aleksandrą Ambrozaitį perimti vargonininko ir chorvedžio pareigas.

Lietuvių bendruomenės chorų iširus, lietuviškos giesmės ir dainos išlaikymo ir reprezentacijos našta krito ant Aušros Vartų Parapijos Choro pečių. Mišrus choras, paruoštas ir diriguojamas muziko A. Ambrozaičio, ėmė dainuoti tautiniuose minėjimuose bei ruošti metinius lietuviškos dainos koncertus. Šalia mišraus choro veikė ir vyrų choras. A. Ambrozaičiui su Kanados kariuomenės orkestru, kuriame jis buvo klarnetistu, išvykus į Europą, Aušros Vartų Parapijos Choras liko be vadovo ir be sukaupto muzikos archyvo, kurį kartu su savimi pasiėmė A. Ambrozaitis.

Tuometinis Klebonas Tėvas Kazimieras Pečkys S.J. kreipėsi į lietuvių muzikus, prašydamas jų užimti laisvą vietą. Deja, nei vienas iš jų nesutiko atvykti į Montrealį ir perimti vargonininko ir dirigento posto. Tada solistas Antanas Keblys rekomendavo prancūzų tautybės muzikę Madeleine Roch, kuri sutiko "pabandyti". Tas bandymas buvo labai sėkmingas ir tęsėsi 15 metų - nuo 1965 m. iki 1980 m. Nauja dirigentė, būdama profesionali muzikė, solistų repetitorė ir akomponiatorė, TV koncertų bei radijo solistė, Universiteto profesorė, ėmėsi darbo su AV choru, kuris dalinai buvo jai svetimas. Ponia M. Roch su visa savo siela pasinėrė naujoje srityje. Jai šis darbas buvo nelengvas, nes ji nemokėjo lietuvių kalbos, nežinojo lietuviškos muzikos, dainos savybių ir lietuviškų papročių. Tačiau čia naujai dirigentei Klebono Tėvo Kazimiero Pečkio pakviestas, pagalbon atėjo Sol. A. Keblys, kuriam tuo metu buvo pavesta AV Choro koordinavimas bei vadovavimas.

4 psl.

Kornelijus Platelis

APIE VARNĖNUS PO DEŠIMTIES METŲ

Prisimenat - rašiau apie varnėną,
Už lango švilpavusi? Ir dabar
Pavasariais tai tebesikartoja,
Nors jau aptreso inkilas, eilių
Ir aš ganėtinai esu prirašęs,
Pasikeitė bendruomenės klausas,
Be to. Man ėmė rodytis, jog paukštis,
Tiek metų traukęs tas pačias giesmes,
Kažkaip neįkyriai giedoti moka,
O štai poetas, tuos pačius žodžius
Dėliojantis kitaip vis, nusibosta
Net sau pačiam. Be to, turiu namus,
Vaikų taip pat seniai jau susilaukiau -
Ko šauktis tad, kam širdį atiduot?
Gamta užmiega gyslose, į žiemą
Pavasaris jau daros panašus.
Išsiskiria mūs giesmės - jo nuskrieja,
O mano atsilieka nuo prasmės,
Kurį plunksnuočiams jų Kūrėjas teikia.

A. Kebliui teko iš esamų sąsiuvinų sudaryti partitūras, ieškoti giesmių ir dainų pas vargonininkus ir kompozitorius. Jų dėka AV Choro archyvas buvo papildytas, iš kurio vėliau galėjome rinktis reikiamus kūrinius. Jiems vadovaujant, AV parapijos choro veikla išsišakojo labai plačiai. Drąsiai galima teigti, kad tuo laikotarpiu buvo iškopta iš mėgėjų tarpo ir pasiekė pačių stipriųjų chorų viršūnę ir žavėjo ne tik savuosius, bet ir įsiskverbė į svetimtaučių širdis. Poniai M. Roch vadovaujant, jau pačioje pradžioje buvo sudaryti Moterų ir Vyrų Chorai. Repeticijos vykdavo 2 kartus savaitėje. Susitarėme su Ponia M. Roch, kad reikėtų atnaujinti vyrų okteta, su kuriuo bus lengviau išvykti bei koncertuoti kitose kolonijose. Chorai ir oktetas išmoko daug naujų kūrinių ir juos pirmiausia atlikdavome savoje parapijoje. Poniai M. Roch muzikinis reikalavimas kūrinių išpildymui buvo itin griežtas, todėl choro atliekamos dainos bei giesmės įgavo darnų skambesį ir tikslų muzikalumą. Aušros Vartų Choras pradėjo būti kviečiamas į tolimesnias lietuviškas kolonijas su koncertais. Lietuvių radijo valandėlės vedėjui Ponui Viščiūnui pakvietus, pirmasis choro koncertas išvyko įvyko Bostone. Toliau sekė Brooklyn'as, Worcester, Torontas, Hamiltonas. Choras dalyvavo Dainų Šventės Chikagoje ir Toronte, Kanados lietuvių dienose Montrealyje, Toronte, Hamiltone ir Londone. Į gastroles įsijungdavo Sol. G. Čepkauskienė ir Sol. A. Keblys. Būdavo ruošiami metiniai koncertai čia, Montrealyje, visada su naujom programom. Koncertų atsiliėpimuose, aprašymuose spaudoje tiek namuose, tiek ir gastrolėse muzikos kritikai pažėrdavo nemažai komplimentų. Montrealyje vykusius koncertus aprašydavo "Nepriklausomos Lietuvos" redaktorius J. Kardelis ir Lietuvos Valstybinės Operos Solistė E. Kardelienė. Muzikai stebėjosi, kad svetimtautei vadovaujant lietuviškam chorui, taip puikiai buvo sugebėta interpretuoti lietuviškas dainas.

1967 metais choras dainavo tūkstantinėm miniom "Expo 67" paviljonuose ir "Expo" bažnyčioje. Po to surengė koncertą multimilijoninio "Desjardin" pastato atidaryme, koncertavo su prancūzų choru "Les Estriens", eilę metų dalyvavo kalėdiniuose koncertuose su įvairiais choralais. Pakviesti Aloyzo Stankevičiaus, choristai dainavo Montrealio Televizijos 10 kanale. Pridursiu, kad dar vadovaujant muzikui A. Piešina choras su pasauliniu repertuaru jau buvo pasireiškęs per prancūzų radijo stotį.

Rengiant religinius koncertus, buvo pakviesti smuikininkas Izidorius Vasiliūnas ir jo sūnus V. Vasiliūnas. Dainų koncertuose chorui yra talkininkavę muzikas Zigmąs Lapinas, pianistai Kazimieras Smilgevičius, R. Abromaitytė - Vilčinskienė, C. Pelletier, Marie A. Roch, solistai G. Čepkauskienė, E. Kardelienė, Antanas Keblys, Vaclovas Verikaitis, A. Stravinskaitė - Paškevičienė, P. Vytė, S. Žiemelytė.

1972 metais buvo atlikta Dr. Budriūno Kantata "Lietuvos Šviesos Kelio" (žodžiai poeto B. Brazdžionio) su solistais G. Čepkauskiene bei A. Kebliu. Akomponavo R. Vilčinskienė, dirigavo M. Roch.

1975 metais buvo įdainuota ilgai grojanti plokštelė "Montrealio Aušros Vartų Parapijos Choras dainuoja" - akomponiatorė buvo Marie A. Roch, dirigavo M. Roch, solistas - A. Keblys. Šios plokštelės išleidimą parėmė choristas V. Kačergius. 1983 metais Montrealio lietuvių Šv. Kazimiero Parapijos 75-ųjų metų Jubiliejaus proga choras, susijungęs su Šv. Kazimiero parapijos choru, kartu atliko šventinį koncertą.

Kiek per 45 metus Aušros Vartų Parapijos Choras suruošė koncertų yra sunku pasakyti, nes iki 1965 metų nebuvo choro užrašų. 1965 metais, A. Kebliui giliau įsijungus į AV parapijos choro veiklą, jis pradėjo nuodugniai rinkti choro veiklos aprašymus namuose bei išvykose. Dabar jie saugomi choro archyve bei Chikagos muzikologiniame archyve.

1980 metais dėl darbo naštos Universitete, Ponia M. Roch atsiskė vadovauti AV Chorui, nors, reikalui esant, ji niekada neatsisako ateiti chorui į pagalbą. Laimės dėka pasisekė pritraukti į savo eiles jauną vietinį muzikos studentą Aleksandrą Stankevičių. 1980 metais, pakviestas Klebono Tėvo J. Kubiliaus S.J., jis

/ nukelta į 5 psl...../

NEPRIKLAUSOMA LIETUVA

AUŠROS VARTŲ.....

ir perėmė dirigento, vargoninko ir chorvedžio pareigas. A. Stankevičius kurį laiką jau buvo mišraus choro "Island City Singers" dirigentu. Chorvedžio pareigos jam buvo nebe naujiena. Be to, McGill Universiteto Muzikos Fakultete jis studijavo chorvedybą bei dirigavimą.

1982 metais Aušros Vartų Parapijos Choras, sutraukęs visus Montrealio lietuvių dainininkus, dalyvavo CBC chorų konkurse ir laimėjo pirmąją vietą Quebec'o provincijoje.

Kartu vadovaudamas ir prijungdamas mergaičių chorą "Pavasaris", 1982 metais A. Stankevičius išleidžia kalėdinių giesmių plokštelę. Šis muzikinis įrašas radijo bangomis pasiekė ir tuo metu okupuotą Lietuvą. Šios plokštelės pristatymo koncertai vyko Baltimorėje, Niujorke ir Montrealyje.

Aušros Vartų chorinio dainavimo ir giedojimo finale - giliai prasminga kompozitoriaus Aleksandro Stankevičiaus (žodžiai poeto Henriko Nagio) Kantata "Kryžių ir Rūpintojėlių Lietuva", skirta 600-ų metų Lietuvos krikščionybės minėjimui. 1987 m. gegužės mėn. 23 dieną ši Kantata buvo atlikta Montrealyje, Šv. Kazimiero Parapijos Šventovėje su simfoniniu orkestru, dalyvaujant Vyskupui Brizgiui bei vietinės bažnyčios aukštiejiems dvasiškams. Solistai: G. Čepkauskienė, S. Žiemelytė, V. Verikaitis ir A. Keblys. Dirigavo autorius - kompozitorius A. Stankevičius.

1991 metais Kantata nuvežta tikrajam įvertinimui - Lietuvon, į Žemaitijos šventoves: Veivirženus, Švėkšną, Neringą, Plungę, Kretingą, Telšius ir Klaipėdą.

Lietuvoje Kantata buvo atlikta Klaipėdos Muzikos Universiteto Doc. Vytauto Tetensko aranžuota liaudies instrumentų ansamblui, kuris visuose koncertuose lydėjo AV chorą. Dirigavo Genovaitė Maironienė, solistai: V. Vadoklienė, V. Kančienė, V. Gabrėnas ir A. Keblys.

Besilankydamas Lietuvoje, Aušros Vartų Parapijos Choras pastatė menišką atminimo kryžių Kryžių Kalne. Dėka Kretingos Šv. Cecilijos organizacijos pastangų tai buvo pirmoji užsienio meno kolektyvo kelionė Žemaitijoje. Be to, Žemaitijos Vyskupui A. Vaičiui leidus, choras galėjo koncertuoti jo vyskupijos ribose esančiose šventovėse. Veivirženuose, Kantatos premjeros metu grabingai dalyvavo Telšių Vyskupas A. Vaičius su dideliu dvasiškių būriu.

Klaipėdos Kristaus Karaliaus Šventovės Klebonas Kun. Bernardas Talaišis įdėjo bene didžiausią dalį šios choro kelionės organizavime bei planavime tais dar sunkiais ir įtemptais komunistinės valdžios laikais. Kun. B. Talaišio pastangomis mes galėjome pasiekti net gražiąją Nidą.

Ši kelionė Žemaitijon visiems Aušros Vartų Parapijos Choro nariams paliko labai gražius ir neišdildomus prisiminimus.

Šia 45-ų metų sukakties proga Aušros Vartų Parapijos Choras bei naujas koordinatorių A. Mickus planuoja išleisti iškiliųjų giesmių ir dainų kasetę.

Aišku, šios ilgos bei prasmingos istorijos net nebūtų buvę be pagrindinių veikėjų - choro narių. Paaukodami savo brangų laiką bei energiją šiai labdaringai veiklai, jie pastatė neblėstantį paminklą lietuviybės išlaikymui emigracijoje.

Ypatingas ačiū Aušros Vartų Parapijos Klebonui Tėvui Juozui Aranauskui ir Tėvams Jėzuitams už nesavanaudišką, nenuvargstamą Choro globą bei priežiūrą per visus nueitus 45 metus.

VEIDU Į ŠIAURĘ - DIENOS VAKARUOSE

ANTROJO PASAULINIO KARO ATSIMINIMŲ
2-oji dalis

JUOZAS ŠIAUČIULIS - ŠILĖNAS

/ t e s i n y s /

11.

Sedos kautynių dalyvis, laimingai išvengęs rusų apsupimo, pasitraukė į Prūsiją. Prie Gumbinės kasė apkasus, pabėgo, bandė grįžti į Lietuvą, - nepasisekė. Vokiečiai sugavo ir prievarta įvilkę į Luftwaffės uniformą. Pateko į Guetenfeldę, kartu su kitais laimingai pasitraukę iš Rytprūsių apsupimo.

Labai pergyvena dėl paliktos šeimos, žmonos ir trijų metų sūnelio Tomuko. Gailisi, kad pasitraukė. Galvojo pasilikti žmonos tėviškėje prie Laižuvos, kuri randasi prie Latvijos sienos, ir partizanauti, būti kartu su likusiais savo likimo broliais. Jo nuomone, karas artėja prie pabaigos vokiečių pralaimėjimu. Rusai iš Lietuvos turės išėiti, spaudžiant Amerikai.

Ilgai dar būtume kalbėję, jei ne budinčiojo švilpukas, raginantis nakties poilsui. Grįžtam į savo kambarį. Visi jau sumigę, paveikti dienos įvykių, krentam ir mes į lovas.

Pro užtemdytą langą kambario sienomis plazdena dar tebedeganti aerodromo pastatų atšvaitės. Pro kareivines einančia gatvė girdėti motorizuotų važiuočių judėjimas ir pėsčiųjų kareivių batų kaukšėjimas.

Negaliu užmigti, visokios mintys ir pergyventi vaizdai blaškosi manėje, rodos lyg kino juostoje, perbėga anų dienų įvykiai. Kas laukia ateityje, - tik vienas Dievas nežino. Vartosi vyrai lovoje, matyt, ir juos tos pačios mintys kankina. Iš vokiečių nugarose, kad vakarų fronte sąjungininkai - anglai, amerikiečiai - artėja prie Bremeno ir Hanoverio miestų. Rusai artėja prie Austrijos sostinės Vienos ir Breslau. Staigus oro pavojus vėl išmeta mus iš apsilusių guolių. Skubiai apsirengę, išskubam į šalia esančius atvirus apkasus.

Prožektorių šviesos raizgo tamsą, ieško artėjančių lėktuvų, grasinantis lėktuvų užimas drebsina širdis, ora ir žemė. Gatvėje besitraukiančių judėjimas sustoja, glaudžiasi jie prie pastatų ir netoliese esančių slėptuvių. Apkasai, kuriuose esame, atrodo iškasti visai neseniai. Anksčiau ju nepastebėjome, - jie vingiuoja aplink visas kareivines. Klausimas kyla, ar jie bus panaudoti, kai priartės reikalas? Praeina gera valanda, nakties ir žemės drėgmė šurpuliais bėgioja kūnu, laikrodžiai rodo antrą valandą nakties. Virš aerodromo ramu. Tyliai priešlėktuvinė, mirties tylą gaubia visą aplinką, amerikiečių lėktuvų garsas tolsta. Atrodo, jie šios nakties taikiniu pasirinko Berlyną. Atšaukus oro pavojų, grįžtame į kareivines.

Balandžio aštuntoji. Dangus debesuotas, žada lietaus. Mes vėl esame paskirti prie apkasų kasimo, kiti prie kitų darbų, dauguma - į aerodromą prie vakar sugriautų pastatų. Baigiame kasti vakar pradėtą duobę kulkosvaidžių lizdai. Duobės žonus, kad žemės nebyrėtų, atramstome plonesniais medžio spyriais. Kampuose įstatom storesnius, ant jų uždedam skersinius, padarom lubas ir ant jų užpilam gerą pusmetrį žemių. Apmaskuojame velėnomis ir medžių šakomis, kad taip greitai nepastebėtų prieš akis. Bunkerio iškilimą juosia gilių apkasų tinklas ir netoliese paruošti prieštankiniai grioviai.

Tolumoje, Rytų pusėje girdėti dusli artilerijos kanonada. Dangaus erdvė rami, žemi debesys dengia mus nuo prieš akis.

Mane ne juokais pradėjo kankinti danties skausmas, gelia, kaip reikiant, tikriausiai, nuo praeitos nakties apkasuose patirtos drėgmės ir šalčio. Jaučiu pakilusią temperatūrą; švarko kišenėje turiu dar iš tėvynės atsineštų keletą tablečių aspirino, -paimu vieną. Kankina ir alkis ištuštėjusius vidurius. Aš, brolis Vytautas ir kiti turime dar Rahmelyje krautuvėje rastų maisto kuponų, kurie čia pilnai galioja. Praeidami Buschhofą, kur sutikome lietuvaites darbo lageryje, šalia jų pastebėjome porą krautuvių. Būtų gerai sukombinuoti, kaip jas pasiekti. Netoli, gal tik trys kilometrai...Pakalbame su Gefreiteriu, pasisakome, kad turime maisto kuponų, pagal kuriuos tikriausiai dar galima gauti maisto produktų, kurių mums visiems trūksta. Jis pritaria ir sutinka padėti. Pataria greičiau baigti mums skirtą darbą ir porą valandų anksčiau numatyto laiko paržygiuojam į kareivines.

Už keliolikos minučių grįžta Gefreiteris ir džiugiai praneša, kad jam komendantūroje pavyko gauti leidimą ir keturis dviračius trims valandoms. Ir jis pats

sutinkas vykti į Buschhofą, ir klausia, kas su juo keliaus. Savanoriais pasisiūlo brolis Vytautas, Juozas ir Albertas. Visi skubiai išvyksta su mūsų linkėjimais sėkmės.

Už poros valandų sugrįžta ne tuščiomis. Koks džiaugsmas! Kuponai pilnai galioja, kiekvienas gavo nusi-pirkti po du kepalukus šviežios, skanios ruginės duonos, po du pakučius margarino ir marmelado. Džiaugiamės mes, džiaugiasi ir Gefreiteris, gautomis gėrybėmis pasidalijame su visais kambaryje esančiais. Kaip skanu! Atgyja nuotaika.

Dantį vis gelia, žadu rytoj prašyti, kad išleistų pas dantų daktarą. Vakare dar daugiau atvyksta civilių pabėgėlių - moterų, vaikų ir senų. Beveik visi jie su pilnai pakrautais vienkinkiais ir dvikinkiais vežimais. Jie skiriasi nuo vakar sutiktųjų prie virtuvės. Girdėti tik vokiečių kalba. Greičiausiai, jie yra evakuoti prievarta iš rusų užimtų vietovių - Pomeranijos ar Lenkijos. Juos lydi ir globėja Raudonojo Kryžiaus medicinos seserys ir vokiečių žandarmerija.

Per kareivinių garsiakalbių radijas skardena kari-nių maršų muziką, koridoriuose iškiljuoti plakatai skelbia karo pergalės šūkius, o vokiečių kareivių nuotaika kritusi. Vakara Pranyš, dirbęs prie agriautų aerodrome pastatų, atsinešė apgadintą, nedidelį radijo aparatėlį, sutaisė jį ir po darbo grįžę, užsislėpę, kad vokiečiai negirdėtų, mūsų kambaryje klausomės fronto žinių. Radijo pranešimu, amerikiečių pajėgos visu frontu artėja prie Bremeno, Essen ir Hanoverio. Rusai nesulaikomai veržiasi ir artėja prie Vienos ir Breslau. Karaliaučius vis dar laikosi.

Naktimis mus atakuoja blakės. Jų pilna visur - lovytėse, židiniuose, net ir kuprinėse jų yra. Naktimis negalime miegoti. Seniai esame besikeitę apatinius rūbus. Jie dvokia prakaitu, pas kai kuriuos yra ir utelių, taip kaip kad jų turėjome Heksengrundo pragare. Skundžiamės Varnagei ir Gefreiteriui, reikalaujame muilo ir pirties. Žada pasirūpinti.

Baiminamės dėl slaptai turimų ginklų, galvoju, kur juos paslėpti, nes kuprinėje laikyti pavojinga. Su Klemu aptariame, kad geriausia būtų prausykloje. Taip ir padarom. Prausyklos lubos, kaip ir Jurgaičiuose, tos pačios konstrukcijos. Ant išilginių balkių sudėtos paprastos, neobliuotos lentos. Jos neprikaltos, lengvai kilnojamės. Iki lubų apie du metrai aukščio, nuo grindų nepasiekiamos, reikėtų ant ko nors atstoti. Klemas mano, kad aš, atsistojęs ant jo pasilenkusios nugaros, galėčiau lubas pasiekti. Bandau, bet nieko neišėina, - svyruoju, negaliu išsilaikyti. Be to, gali dar kas nors užėiti...Keičiam planą. Jisai prie prausyklos durų saugo įėjimą. Aš užsoku ant praustuvo, esančio arčiau sienos, pakeliu lentą, užkišu savąjį effeną, paženkliną Gedimino ženklu, Klemas paduoda savąjį vokišką parabelių ir dvi dėžutes šovinių.

Brolis Vytautas ir Desantininkas savo pistoletus paslėpė kambaryje po grindimis. Po lova atluo vieną grindų lentą ir pakišo, suvynioję į skudurų. Jų mąymu - saugu, ir čia pat, esant reikalui, gali greičiau pasiimti. Nesinori su savais, dar iš tėvynės atsineštais ginklais atsiskirti, be to, jie dar kada nors gali būti labai reikalingi.

Man danties skausmas nepraeina, nepadeda nė aspirinas. Adomas tvirtina, kad geriausias vaistas nuo danties skausmo - geras stikluokas romo arba konjako. Patariamas geras, bet kur jo gauti? Edvardas sako, kad jam padeda tokiais atvejais ramunų arbata arba stipraus cigar dūmas. Nuo patariamų, atrodo, dar labiau pradėjo tą dantį skaudėti. Lovoje atsigulęs, bandau užsikloti pagalvėliu, sušilti, bet ir tai nepadeda. Šalia to, ir blakės neduoda ramybės...

Atsikeliu, išeinu į koridorių ir vaikštau, nuo įėjimo durų iki prausyklos aštuoniasdešimt žingsnių.

Kambaryuose girdisi tylūs vyrų pokalbiai ir sunkūs miegančiųjų atodūsiai. Iš nakties tamsos apgaubtos, pro kareivines einančios gatvės atplaukia pravažiuojančių arklų prunkštimas, mašinų motorų urgesys ir kišeninių lempučių trumpi blykčiojimai. Per dieną dangų dengė debesys praretėjo, pro jų properšas spindi žvaigždės, juokiasi mėnulis. Nematyti dangų raizgančių prožektorių šviesų, reta rami naktis. Tokią naktį taip norėtusi būti žydinčio pavasario prieglobstyje, prie gimtųjų namų slenksčio, savųjų tarpe...Džiaugtis dangaus ir žemės paslaptimi grožiu ir nebegirdėti žemę drebinančių smūgių, žūstančiųjų kareivių, motinų ir vaikų šauksmų, nematyti gaisrų pašvaisčių. Taip norėtusi prisiglausti prie mylinčios širdies ir pajusti jos ritmą, pažvelgti į akių gelmes, užgirsti žodį, nubraukti veidu riedančią ašarą ir pasakyti - aš tave myliu, myliu, tu man amžina...

Deja, gyvenimo realybė pilka, krūtinę slegia sunkios nedalios ir skausmo akmuo, slenka dienos tarp gyvenimo ir mirties.

Danties skausmui kiek apimus, grįžtu į kambarį ir krentu į lovą, kad būtų šilčiau, užsikloju miline. Miega visi, dienos darbų nuovargis reikalauja poilsio. Virš

mano lovos miega mano brolis Vytautas, kažko neramus, vartosi nuo vieno šono ant antro. Edvardas irgi blaškosi, jis vis dar neatsigauna nuo laive turėtų nemalonumų: veidas pajuodęs, akys įdubusios, skundžiasi nuolatiniu galvos skausmu. Juozas - "mala žirnius", kriokia kaip pridera. Apačioje jo lovos guli Klemas, baksi jam į čiuršinio apačią, kad nutiltų. Pusvalandžiui aptyla ir - vėl ratai rieda, kaip per gatvės grindinį...

Balandžio Devintoji

Pro popierio juostomis dekoruotą langą išaušta gražus, saulėtas rytas. Prie jo, pumpurais pasipuošusioje liepaitėje čirškauja žvirbliai, kažkur, kareivinių pastogėje burkuoja balandžiai. Gatvėmis rieda vežimai, rieda mašinos.

Pro nesandarius lango rėmus ir praviras kambario duris veržiasi gaivi rytmečio vėsa. Kaip gera būtų ilgiau pabūti išilusiam guolyje, atsiminti nakties sapnus ir jais pasidalinti su likimo broliais, jei ne skardus budėtojo švilpukas ir raginimas keltis: "aufstehen, aufstehen!"

Skubam į virtuvę pasiimti pusryčiams skirtą maisto davinį - kavą, duoną ir kelis gramus margarino. Virtuvėje kava gauna ir civiliai pabėgėliai, kurie yra psichologiškai kolonizavę kelionę.

Dantis tebeskauda, žandas patino. Gaunu leidimą į ligoninę, pas dantų daktarą. Albertas irgi iškombinavo, skųsdamasis viduriais.

Iki ligoninės geras kilometras. Ji randasi atokiai nuo kitų aerodromo pastatų, ant aukštais medžiais apaugusios aukštmėlės. Tai dviejų aukštų, raudonų plytų pastatas, paženklintas Raudonojo Kryžiaus ženklu. Kaip ir visur, pastatą juosia gilių apkasų tinklas ir saugios požeminės slėptuvės. Jų artumoje, medžių apsuptyje aikštelėje į dangų iškėlusios ilgus vamzdžius, maskuojasi priešlėktuvinės patrankos, prie kurių bunkeriuose budi kareiviai.

Ligoninės laukiamajame randame anksčiau atvykusius keturis vokiečių Wehrmachto ir du aviacijos kareivius, vienam iš jų iki alkūnės subintuota kairioji ranka, antram - sugipsuota kojos pėda. Tenka palaukti.

Mane pašaukia pirmuoju vidutinio amžiaus dantų daktarė. Ji ilgai krapštinėja skaudamą dantį, klausinėja iš kur aš čia atsiradęs, klausinėja apie šeimą, apie rusų kareivių žiaurumus, apie gražųjį Rytprūsių kraštą, kur ji turėjusi giminių, apie kuriuos dabar jokios žinios neturinti.

Malonūs jos veido bruožai ir mėlynos akys dengia paslaptimi jos kilmę ir kilimo vietą. Jos švelnios rankos raminačiai liečia mano veidą, slopina danties skausmą. Nesiskubina, ilgai užtrunka, kol užtaiso ištrupėjusią danties plombą. Užtepa raminančiais vaistais, duoda keletą aspirino tablečių, išrašo dviejų dienų nuo darbo atleidimo lapelį. Su šypsena palinki man geros sveikatos ir sėkmės, laimingai sugrįžti į tėvynę, karui pasibaigus.

Ji labai man primena Jurgaičių ligoninėje sutiktąją Gertą, jos kaštonines garbanas, vylingą šypseną. Tik ūgiu daktarė truputį aukštesnė ir amžiumi vyresnė.

Albertą randu manęs belaukiantį. Ir jisai gavo dviem dienom atleidimo lapelį nuo darbų ir viduriavimą stabdančių vaistų. Jis iškelia mintį pasinaudoti esama padėtimi: nuo ligoninės iki Buschhofo miestelyje esančios parduotuvės, tiesiai per laukus - apie trys kilometrai...

Virš medžių žalmos iškilęs neaukštas Buschhofo bažnytėlės bokštas - geras krypties orientacinis taškas. Jaučiu jo slaptą mintį ne tiksliai pasiekti parduotuvę, bet ir susitikti su barakuose esančiomis lietuvaitėmis, su kuriomis neturėjo progos pasimatyti vakar. Rizikinga, bet noras įsigyti duonos ir kitų gėrybių nugalė mano abejones ir mes pasukam pamiškės keliu į Buschhofą. Dangus išsidabinęs pūkiniais debesėliais, nieko gero nežada. Saulės spinduliai glosto laukų panuovaliuose pražydusias geltonas pienes. Pamiškėje, lyg nuotaka, puikuojasi baltas įjevos medelis, krūmuose paukščiai gieda pavasario himnus.

Aerodromo pakraščiuose snaudžia tinklais užmasukuoti vokiečių naikintuvai, už aerodromo esančių plentų rieda kariškos važiuotės ir pabėgėlių vežimai.

Zuikio šuoliais šokinėjam nuo vienos apkasų linijos iki kitos, stebime, ar kas mūsų neseka. Mums kelią pastoja platus vandens griovys. Esam priversti pasukti į šoną, paėję, randam lieptą, persikeliam į antrą griovio pusę. Skubame krūmais apaugusias laukų pakraščias, kakta rasoja prakaitu, dar vis nepraeina danties skausmas; kol pasiekiam miestelio pakraštį, - praėjo gera valanda. Apivalom žemėtus batus ir Albertui žinoma gatve pasukam į maisto parduotuvę. Parduotuvėje daug civilių moterų ir senų, jie perka kas tiksliai gaunama už kuponų, o ir mūsų turimi kuponai niekuo nesiskiria nuo civilių turimų.

/bus daugiau/

Lietuvių Namų Žinios

● LN balandžio mėn. 23 d. sekmadienio popietėje dalyvavo 220 žmonių. Svečių knygoje pasirašė po vieną iš Klaipėdos, Kauno, Vilniaus ir Šiaulių.

Pranešimus padarė ir su svečiais supažindino LN valdybos narys E.J. Steponas.

● Balandžio mėn. 23 d. Atvelykio pietų programą surengė LN Moterų Būrelis. Atvelykio pietus pagamino Vytautas Birštonas su pagalbinėmis. Dalyvavo daugiau kaip 300 svečių.

LN Moterų Būrelio pirm. A. Jankaitienė pasveikinus visus susirinkusius, kun. A. Žilinskas sukalbėjo invokaciją.

Pensininkų moterų grupė DAINA, vadovaujama muz. Lilijos Turūtaitės, padainavo naujų, senovinių lietuvių dainų. Padėklamavo jūmoristinė Onos Juodišienės eilėraštį apie meilę.

ATŽALYNO tautinių šokių vaikų grupė, vad. J. Macijauskaitės ir T. Hurst, taip pat ir jaunučių grupė, vad. K. Boner, pašoko tautinių šokių.

Atvyko ir Velykų Senelė (Aldona Biškevičienė) su vežimėliu dovanų, palydima net 52-jų vaikučių!

Visi vaikai buvo apdovanoiti.

Už šį linksmą ir puošnų subūvimą padėkojo LN V-bos pirm. Valteris Dauginis, pasidžiaugdamas gražaus renginio darbuotojų - Moterų Būrelio - išradin-gumu ir entuziazmu.

● Gegužės mėn. 7 d. LN sekmadienio popietėje dalyvavo 210 žmonių. Svečių knygoje pasirašė kun. Vytautas Kurtinaitis iš Lietuvos ir Marija Borusienė iš Hamiltono.

Pranešimus padarė ir

supažindino svečius LN valdybos narys J.V. Šimkus.

● Nauja LN narė - Aurelija Balaišytė.

● Gegužės mėn. 7 d. LN Seklyčioje buvo rodomas satyrinis-humoristinis filmas "Pupų Dėdės Karčiameleje".

● LN Valdybos komitetai: švietimo fondo, visuomeninės veiklos bei narių telkimo - pirm. T. Stanulis, nariai: G. Ginčauskaitė, E. Steponas, J. Slivinskas, V. Drešeris ir R. Juodis; socialinių reikalų - pirm. E. Steponas; statybos ir remonto - pirm. R. Juodis, nariai: K. Petryla, E. Pamataitis, R. Paškauskas ir T. Stanulis; Slaugos Namų - pirm. J.V. Šimkus, nariai: J. Slivinskas, R. Juodis, V. Stanaitis; LOKIO priežiūros - pirm. V. Drešeris, nariai: K. Petryla, E. Steponas ir T. Stanulis; Bingo žaidimų - pirm. E. Pamataitis, nariai: R. Juodis ir K. Petryla.

● Birželio mėn. 10 d. LN rengiamas vartotų drabužių ir daiktų išpardavimas. Daiktai priimami LN darbo valandomis nuo 9 v.r. iki 5 val.p.p., Tel: 416-532-3311.

● PRISIKĖLIMO P-jos metinis susirinkimas vyko balandžio mėn. 30 d.

Vietoje atsistatydinusių Parapijos tarybos narių išrinkti 7 nauji: A. Ambrozaitienė, D. Danaitytė, L. Ehlers, V. Juzukonytė, J. Neimanienė, I. Paškauskienė ir S. Kimsa - Rowntree.

BIRŽELIS - PENSININKŲ MĖNUO

Ontario provincijos Pilietybės Ministerija paskelbė birželio mėnesį pensininkų pagerbimui pabrėžiant vyresniųjų įnašą į krašto gyvenimą ir svarbą ryšių tarp kartų.

Ta proga bus įteikiamos "Senior Achievement" ir "Senior of the Year" premijos, pristatant kandidatus užpildytomis anketomis.

Jas galima gauti paskambinus telefonais: 416-314-752 arba 1-800-267-7329.

Anketas reikia pristatyti kaip galima greičiau.

AUKOJO KANADOS LIETUVIŲ FONDUI:

Mirus Vytautui Balsui, vienam iš šio fondo steigėjų, artimųjų kvietimu buvo renkamos fondui aukos. Aukoj:

\$100,- V.D. Dargis; po \$50,- A. Pacevičius, G.D. Sakus; po \$25,- K. Budrevičius, V. Paulionis; po \$20,- A. Aperavičienė, J. Pacevičienė, S. Sakus, V. Matulevičius, J. Gustainis, H. Stepaitis, G. Balčiūnienė, A. Senkuvienė, V. Ignaitis, S. Kėkštas S. Grigaliūnas; \$10,- L. Šileika.

Visiems dėkoja L.L.F.

● TARPTAUTINIS KARANAS vyks Toronte birželio 16-24 d.d. Lietuvių Paviljonas VILNIUS bus PRISIKĖLIMO P-jos patalpose.

Šiemet paviljoną rengia Suvalkų Krašto Lietuvių Išeivijos Sambūrio sudarytas komitetas. Jam vadovauja D. Didžbalienė.

Karavano pasai platina mi PRISIKĖLIMO P-jos bankelyje, ANAPILIO esančiame skyriuje ir kredito kooperatyve PARAMA.

Šių metų VILNIAUS paviljono pelnas bus skiriamas Suvalkų Krašto Lietuvių Išeivijos Sambūrio veiklai bei Suvalkų Krašto kultūriniais reikalams paremti.

london, ont.

ŠIS TAS APIE KANADOS LONDONĄ

/ tęsinys /

Rūta POCIŪTĖ, keletą metų dirbo pranešėja CFP L radijo stotyje Londone. Prieš pora metų ji pradėjo dirbti to pat vardo Londono televizijoje. Dabar ji yra dešimtojo TV kanalo "One o'clock live" programų vedėjos pavaduotoja, o retkarčiais vadovauja ir visai programai, kuri vyksta darbo dienomis nuo 1 val.p.p. iki 2 val.p.p. Ji vykusiai praveda pasikalbėjimus (intervius) ir su žinomais žmonėmis, o taip pat idomiai vadovauja kasdieninėms programoms. Kai kurie pranešėjai jai gražiai ateiti. Ji yra nepaprastai greitais orientacijos: vienu ar dviem sakiniiais vyk-

KLB Toronto Apylinkės Valdybos nariai (iš kairės): A. Empakeris ir T. Stanulis renka 1995 m. Solidarumo mokestį. Prisiškėlimo parapijos salėje. Nuotr. T. Stanulis

siai apibūdina kas programai yra reikalinga, iš karto tiksliai pataikydama į esmę. Scenoje jaučiasi labai laisvai... kaip namie!

Jos yra gražūs, ypač rankų, gestai, paįvairinti jaunatviška šypsena. Sugėba sudominti žiūrovus. Kad ji daro pažangą ir tokią aplinkybę, jog pirmiausia Londono madingų drabužių verslavietė "Kingsmills" dabar jau parūpina programai reikalingą aprangą. 1994 m. gruodžio mėnesį ji buvo gana didelio "Santa Claus" parado Londone viena trijų parodų lydeju-sių TV pareigūnų-pranešėjų ir daugiausiai prisėkėjusi. Su "Kingsmills" puošnia apranga labai gražiai atrodė.

Ji yra baigusi žurnalistiką žinomajame Reyerson Polytechnical institute Toronte. Kaip žurnalistė ji lydi Londono vaikų ekskursijas į Floridos "Disney Land". Ji taip pat lėtin-gaisiais metais vykusiai apibūdindavo lietuvių demonstracijas, vigilijas ir t.t. Bet ypač žymėtini yra du dalykai: ji pašlaikė lietuvišką pavardę ir vardą, o taip pat dažnai užsimena apie lietuvių papročius, drabužius, šokius, valgius ir t.t. Laisvai kalba lietuviškai.

Rūta gimė prezidento John F. Kennedy nužudymo dieną, t.y. 1963 m. lapkričio 22 d. ir dabar yra 31 m. amžiaus. Jos močiutė gimė tą patį mėnesį ir dieną, tik skirtingais metais ir dabar yra 92 m. amžiaus.

Lietuviškoji Veikla Londone Aišku, kad mažytė Lon-

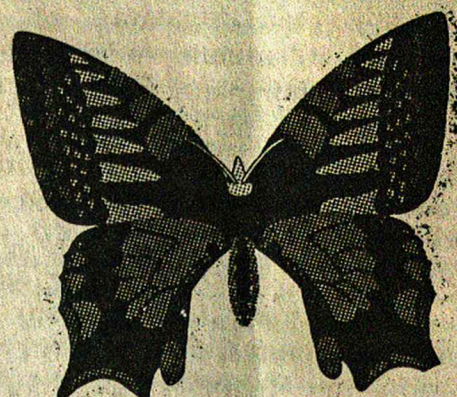
dono apylinkė lietuviškoje veikloje negali prilygti renginiams, o gal net profesionalių pasiekimais didžio-sioms lietuvių apylinkėms, pertekusioms žmonių ir finansų ištekliais, bet manau kad jai yra duotinas kreditas už jos pastangas išlikti lietuviškos veiklos apylinke, bandančia neatsilikti per daug nuo didžiųjų apylinkių! Nepamirština ir tai, kad kiekvienas lietuvis čia pasiima atlikti daugiau pareigų, negu dauguma didžiųjų apylinkių žmonių, apsiribojančių tik vienomis pareigomis.

Gera veikia Šiluvos Marijos parapija, vadovaujama kleb. kun. K. KAKNEVIČIAUS ir parapijos tarybos pirm. A. Petrašiūno sr. Sekmadienais Londone laikomos dvejose šv. Mišios. Antrąjį mėnesio sekmadienį klebonas vyksta į West Lorne ir ten katalikų bažnyčioje laiko šv. Mišias Rodney West Lorne ūkininkams. Iš tų ūkininkų ir Lietuvos ūkininkai galėtų daug ko pasimokyti. Jie pasižymi sumanumu ir yra išgiję daug naudingo patyrimo. Anksčiau jie augino tabaką, o dabar pradeda labai sėkmingai auginti ir kitus augalus.

KLB LONDONO apylinkės veikla irgi gera dabar, o lemtingaisiais 1990-91 m. buvo nepaprastai gera, kai į Londoną atsikėlė Paulius ir Rasa KURAI. Pa-grindinis jų nuopelnas tada buvo tai, kad jie prisiviliojo kanadiečių žiniasklaidą, kuri galų gale tapo lyg ir lietuviškos veiklos dalimi-parnere.

Nepamirštinas ne Londono vykusios John M. SHERLOCK, D.D., dėjos didelės pastangos, kad Lietuva

● Kęstutis Kuršelis ir Viktoras Krasavinas - du Lietuvos karininkai - atvyko dviem mėnesiams į Camp Borden kareivines, kur susipažins su tarnyba Kanados kariuomenėje.

atgauti nepriklausomybę. Jam skirtame pagerbime 1994 m. jis užtikrino lietuvių, kad vyskupija nepamirš jų ne ateityje: "Mes būsim su jumis gerais laikais ir... blogais laikais".

Kasmet labai sėkmingai veikia ir lietuviškos mokykla, atgaivinta ir vadovaujama nepasistatęs Rasos LUKOŠEVIČIŲTES-KURIENES. Šiais metais lanko 22 mokiniai.

Aktyvus tebėra PAŠVAISTES choras, giedojęs ir per Prisiškėlimo pamaldas, vadovaujamas dirigento Andriaus PETRAŠIŪNO ir choro pirmininkės bei muzikos vadovės Gražinos PETRAUSKIENĖS.

Londono L. Sporto Klubas TAURAS stengiasi nepasiduoti finansiniams trūkumams ir išlikti veikliu vienetu. Jam vadovauja pirm. J. BUTKUS ir energingieji dr. D. ANDRIULIO-NYTĖ-ARMSTRONG ir treneris dr. W. JANSEN-BERGAS.

Speciali Londono Organizacija - Veiklieji Pensininkai

Iš šios organizacijos ir didžiųjų apylinkių pensininkai galėtų daug ko pasimokyti.

Šioje organizacijoje yra 50 registruotų - tikrų narių. Kas trečią trečiadienį 3 val. p.p. jie susirenka aptarti įvairius reikalus. Jie pasižymi pensininkams neprastu veiklumu. Kasmet suruošia tradicinę Kalėdų vakarienę, pavasarį surengia populiarią gegužinę. Paaukvoja parapijai vieną kitą šimtą. "Šiluvos Marijos" parapijai Lietuvoje pasiuntė \$200. Turi įvairių pramogų, kad pensininkai ne-nuobodžiautų. Visada nuodžiautų. /nukelta į 7 psl...../

PARAMA

LIETUVIŲ KREDITO KOOPERATYVAS

MOKA:

6.50%	už 90 dienų term. indėlius
6.75%	už 6 mėnesių term. indėlius
6.75%	už 1 m. term. indėlius
7.00%	už 2 m. term. indėlius
7.00%	už 3 m. term. indėlius
7.25%	už 4 m. term. indėlius
7.75%	už 5 m. term. indėlius
7.00%	už 1 m. GIC mėn. palūk.
7.25%	už 1 m. GIC invest. pažym.
7.50%	už 2 m. GIC invest. pažym.
7.75%	už 3 m. GIC invest. pažym.
7.75%	už 4 m. GIC invest. pažym.
8.25%	už 5 m. GIC invest. pažym.
4.00%	už RRSP ir RRIF ind. (variable rate)
7.25%	už RRSP ir RRIF 1 m. term. ind.
7.50%	už RRSP ir RRIF 2 m. term. ind.
7.75%	už RRSP ir RRIF 3 m. term. ind.
7.75%	už RRSP ir RRIF 4 m. term. ind.
8.25%	už RRSP ir RRIF 5 m. term. ind.
4.00%	už OHOSP (variable rate)
3.75%	už taupymo sąsk. (gyvybės drauda)
4.25%	kasd. pal. čekių sąsk. virš 10,000
4.00%	už Amerikos dol. kasd. pal. sąsk. (US dol. Sav. Acc.).

Nuošimčiai gali pasikeisti savaitės eigoje.

IMA:

už asmenines paskolas nuo	8.50%
už nekilnojamo turto paskolas (mortgages): su nekeičiamu nuošimčiu	
1 metų	8.95%
2 metų	9.25%
3 metų	9.50%
4 metų	9.75%
5 metų	9.75%
(fixed rate)	

su keičiamu nuošimčiu 1, 2 ar 3 metų 7.75% (variable rate)

Asmeninės paskolas duodame iki \$65,000 ir mortgičius iki 75% įkainoto turto. Kitos paskolos: (Line of Credit) ir antrieji mortgičiai.

AKTYVAI per 100 milijonų dolerių

Kredito kortelė

Nemokama narių gyvybės drauda (taupymo sąsk.) pagal santau-pų dydį iki \$2,000 ir asmeninių paskolų drauda iki \$30,000.

Nemokamas čekių, sąskaitų, piniginių perlaidų ir kelionės čekių (traveler's cheques) patarnavimas.

Gaunama kelionių drauda nariams ir svečiams iš kitų kraštų (The Co-operators & Blue Cross). Nekilnojamo turto paskolų (mortgage) drauda (Credit Union Insurance Services). Persiunčiame pinigus (Wire Transfer) į LIETUVĄ ir į kitus kraštus.

KASOS VALANDOS:

- Pirmad., antrad. ir trečiad. nuo 9 v.r.-3.30 v.p.p.
- Ketvirtadieniai ir penktadieniai nuo 9 v.r.-8 v.v.
- Šeštadieniai nuo 9 v.r.-1 v.p.p.

BŪSTINĖ: Lietuvių namai -

1573 Bloor Street West, Toronto, Ontario M6P 1A6

Telefonas 416 532-1149

PRISIKĖLIMO PARAPIJOS KREDITO KOOPERATYVAS

999 College St., Toronto, Ontario M6H 1A8

Telefonai: (416) 532-3400 ir 532-3414
Anapilyje telefonas: (905) 566-0006

KASOS VALANDOS: pirmadieniai, antradieniai ir trečiadieniai nuo 9 v.r. iki 3.30 v.p.p.; ketvirtadieniai ir penktadieniai nuo 9 v.r. iki 8 v.v.; šeštadieniai nuo 9 v.r. iki 1 v.p.p.; sekmadieniai nuo 9 v.r. iki 12.30 v.p.p. SKYRIUS ANAPILYJE: sekmadieniai nuo 9 v.r. iki 12.30 v.p.p.; antradieniai nuo 9 v.r. iki 3.30 v.p.p.; ketvirtadieniai nuo 1 v.p.p. iki 8 v.v.

MOKA UŽ:

90-179 d. term. ind.	6.50%
180-364 d. term. ind.	6.75%
1 metų term. indėlius	6.75%
2 metų term. indėlius	7.00%
3 metų term. indėlius	7.00%
4 metų term. indėlius	7.25%
5 metų term. indėlius	7.75%
1 metų GIC-mėn. palūk.	7.00%
1 metų GIC-met. palūk.	7.25%
2 metų GIC-met. palūk.	7.50%
3 metų GIC-met. palūk.	7.75%
4 metų GIC-met. palūk.	7.75%
5 metų GIC-met. palūk.	8.25%
RRSP, RRIF ir OHOSP	4.00%
RRSP ir RRIF-1 m. term. ind.	7.25%
RRSP ir RRIF-2 m. term. ind.	7.50%
RRSP ir RRIF-3 m. term. ind.	7.75%
RRSP ir RRIF-4 m. term. ind.	7.75%
RRSP ir RRIF-5 m. term. ind.	8.25%
Taupomąją sąskaitą	3.75%
Kasd. pal. taupymo sąsk.	4.25%
Kasd. pal. čekių sąsk. iki 10,000	4.25%
Amerikos dol. kasd. pal. taupymo sąsk.	4.00%

IMA UŽ:

Asmeninės paskolas nuo	8.50%
Sutarties paskolas nuo	8.50%
Nekiln. turto paskolas:	
Su nekeičiamu nuošimčiu	
1 metų	9.00%
2 metų	9.25%
3 metų	9.50%
Su keičiamu nuošimčiu	
1, 2 ir 3 metų	7.75%

Draudžiame asmenines ir sutarties paskolas iki \$15,000 ir narių gyvybę iki \$2,000 už santaukas laikomas šerų, čekių ir taupymo sąskaitose.

Duodame asmenines paskolas iki \$50,000 ir mortgičius iki 75% įkainoto turto vertės. Parduodame pinigines perlaidas (money orders) ir kelionių čekius (traveler's cheques). Neimame mokesčio už išrašytus čekius bei apmokamas įvairias sąskaitas.

AKTYVAI per 56 milijonus dolerių

Mūsų tikslas - ne pelnas, bet sąžiningas patarnavimas

DRESHER

DRAUDA

Visi draudos patarnavimai. Lietuvių kalba patarnauja V. Drešeris ir Rima (Petkutė) Drešerienė.

Nekilnojamas turtas

Patarnavimai visose pirkimo ir pardavimo srityse. Kreiptis į Valterį ar Rick Drešerius

Nekilnojamo turto įkainojimas

- mortgičių
- mokesčių
- turto ir kt. Kreiptis į Rick Drešerį

3830B Bloor St. West, Etobicoke, Ontario M9B 1K8

Tel. 416-233-3334, 416-231-2661

FAX 416-233-0285

Darbo valandos: 9 v.r. - 7 v.v., šeštadieniai - 9 v.r. - 5 v.p.p. Narys "Better Business" bluro

Patarnavimas - greitas ir tikslus!

V. Dauginis - telefonas (416) 762-4232

Lilija Pacevičienė - telefonas (416) 762-4232

* GAISRO * AUTOMOBILIŲ * ATSAKOMYBĖS *

* GYVYBĖS * KOMERCINĖ *

DRAUDA - INSURANCE

Walter V. Dauginis Insurance Broker Limited, 2 Jane St., Suite 204 (corner of Jane & Bloor St.) Toronto, Ont. M6S 4W3

Tel: (416) 762-4232, Fax: (416) 762-5588

ŠIS TAS APIE KANADOS LONDONĄ

/.....atkelta iš 6 psl/

širdžiai prisideda prie lietuviškos veiklos. Bet pats svarbiausias jų nuopelnas, tur būt, yra tas, kad jie visada ateina į pagalbą artimui mirties ar bet kurios nelaimės atvejais. Taip pat prisimena savo mirusius narius šv. Mišiomis ir šioje srityje talkina kitiems.

Nepamirština ir tai, kad Stasio KERO sumanymo dėka, ši organizacija yra oficialiai įregistruota Londono Miesto Valdyboje ir naudojasi visomis privilegijomis, kurias turi ir panašios kanadiečių organizacijos. Tai yra didelis laimėjimas!

S. Keras pasižymi didele energija ir ypačingumu sumanumu. Todėl ir tos organizacijos veikla klesti. Jam labai nuosirdžiai kiekvieną atvejų talkina jo žmona ELENA. Stasys yra ir K.L. Bendruomenės. Apylinkės valdybos labai aktyvus vice-pirmininkas.

Š.m. sausio 1 d. pensininkai išsirinko naują valdybą. Pirmininku perrinko S. KURĄ, vice-pirmininku išrinko A. KUDIRKĄ, kasininke – A. AUŠROTIENĘ, ryšininke – E. KERIENĘ, ir dar šeši narius. D.E.

winnipeg

WINNIPEG'o lietuvių parapijos kleb. JUSTINAS BERTAŠIUS, savo amžiaus 80-mečio proga buvo įvertintas ne tik tai savųjų tautiečių, bet ir Kanados, ir bažnytinės vyriausybės.

Šis spalvingas ir darbštus kunigas gavo Winnipeg'o Garbės Piliečio pažymėjimą, ir Monsignoro titulą.

Atvykęs karo išdavoje į Kanadą, kurį laiką yra buvęs paskirtu Montrealio vaikų kapeilioniu. Winnipeg'e įkūrė lietuvių šv. Kazimiero parapiją, nebudamas ir savo rankų darbu prisidėti prie

GRAŽUS TEATRŲ DUETAS

Gegužės mėn. 5-6 dienomis lietuviai montrealiečiai turejo puikios progos pamatyti Hamiltono "Aukuro" bei Šiaulių dramos teatro pasirodymus. Tai ne eilinis įvykis, į kurį atvyko gana didelis būrys žiūrovų. Šiaulių dramos teatro kolektyvas, vadovaujamas režisierės Reginos STEPONAVIČIŪTĖS, pirmąją dieną parodė sceninę miniatiūrą, Juozo Tumo Vaižganto "Pragiedrulių".

Vaidino aktoriai: Juozas BINDOKAS, Lina BOCYTĖ, Sigitas JAKUBAUSKAS, Kęstutis JANKŪNAS, Eduardas PAULIUKONIS, režisierė Regina STEPONAVIČIŪTĖ, ir "Antrąją atvykimą" – Juozo ERLICKO kompozicija iš komedijos "Pakeleivingi". Čia buvę skaitomos ir H.A. Jonyno, A. Žukausko, V. Mačernio, J. Marcinkevičiaus, A. Miškinio, J. Degutytes H. Jonyno ir A. Mikutos eilės. Gerai surežisuota bei parinkta veiksmo eiga, panaudoti grupiniai judesiai, leido mums išjausti ir vaidmenis ir išgilinti į to laiko dvasią. Pasirodyme netrūko nei gražių eilių, nei nuotaikingai atliekamų dainų (visi aktoriai yra ir geri dainininkai), tai vaizduotės ir išmonės blykčiojimas ir gyva aktorių vaidyba, meniškai derinant visa tai plastinio judesio ritme. Didelis dėvėtų režisierė R. Steponavičiūtė, kuri su tokia maža artistų grupe sugebėjo taip sudominti žiūrovą, realizuoti savo režisūrinius sumanymus. Tai raiškios minties perteikimo, garso, tembro spalvų, ritmo improvizacijos meistrai.

Antrąją spektaklio dieną

įvairių šventovės ir salės statybos reikalų.

Švelnus ir linksmas būdas patraukė į jį jaunimą, su kuriuo jis mielai išklaidavo, stovykladavo. Nuolat aplankydavo išsibarsčiusius tautiečius Manitoboje, Vancouver'yje, Calgary vietovėse.

ATVELYKIO PIETŲ, suruoštų K.L.K. Moterų D-jos, Montrealio skyriaus, programos atlikėjai: broliai Danielius ir Antanas Staškevičiai; Velykų Senelė – Aldona Morkūnienė – su palyda.

buvo parodyta Sofijos Ciurlionienės – Kymantaitės 3-jų veiksmų komedija "Pini-gėliai". Šalia Šiaulių dramos teatro aktorių, talkino Hamiltono "Aukuro" aktoriai. Ir šiam veikalui buvo puikiai parinkti aktoriai. Ypač puikiai sukurta Normantienės Marcelės paveikslas (vaidino Elena KUDABIENĖ). Autorė, ryškiai Normantienės personą (tai žiauri egoistė, atsizadanti net savo sūnaus), leidžia mums suvokti, kad ten, kur gyvenimas matuojamas vien pinigais, kur nevertinamos žmogaus dvasinės vertybės – einama į degradaciją. Geros mizanscenos bei vaidyba, taisyklina ir aiški aktorių kalba – spektaklį darė idomu ir patraukliu. Abi režisierės – Regina Steponavičiūtė ir Elena Kudabienė – dirbo daug ir sutartinai, nors atskirtos didelių nuotolių ir spektakliai praėjo idomiai ir gyvai.

Pasibaigus spektakliams trumpame interviu teko pasikalbėti su Šiaulių teatro direktorium Ričardu SONGAILA. Paklaustas, kada išikūrė teatras, jame dirbė aktoriai, kas teatrą finansuoja, sužinojome, kad teatras buvo įkurtas 1931 m. spalio mėnesi. Teatre dirbo tokie garsūs režisieriai kaip Ragauskaitė, Ogaj, Padegimas, J. Stanulis, K. Jursys, R. Steponavičiūtė ir kt.

Šiauliai – neblogo starto aikštelė. Pirmuosius savo spektaklius čia režisavo Jonas Jurašas, Jonas Vaitkus, aktoriaus duonos paragavo Juozas Miltinis, Vaita Mainelytė, Nijolė Ozelytė, Antanas Šurna, Vytautas Tomkus.

Į antrą klausimą direktorius atsakė kiek šypsodamasis, kad "teatras yra savarankiška organizacija, kurią remia valstybė, bet finansuoja privačios organizacijos bei pavieniai asmenys. Tiek geriau, kad dabar galime statyti veikalus, kuriuos pasirenkame patys, nėra cenzūros, bet ir vėl bėda – mažai kas rašo, trūksta veiklų iš mūsų gyvenimo. Statome veikalus tiek savo dramaturgų, tiek išsvijusių, kaip pvz., Kosto Ostrausko istorinę dramą "Čičinskas", kuri yra labai vertinama", – baigdamas interviu pasakė teatro direktorius. (Butų buvo labai malonu pamatyti šį modernią veiklą. Red.)

Užkalbintos režisierės

R. Steponavičiūtė ir E. Kudabienė – taip pat atsakė į pateiktus klausimus: –Kada užsimezgė teatrų draugystė? Kokie ateities planai?

1990 m. Lietuva ir Šiauliai išvydo "Aukuro" teatro ir E. Kudabienės režisuotus bei vaidintus spektaklius. Nuo čia ir prasidėjo mūsų draugystė. Kiek vėliau šiauliškių kelionė į Hamiltoną, – kas dar daugiau subrandino mintį, kurti spektaklius kartu. Režisierė E. Kudabienė pabrėžė, kad šiais metais "Aukuro" teatras švenčia 45 metų jubiliejų, kad su spektakliais lankėsi Toront, Londone, Čikagoje, o rudenį labai norėtų atvažiuoti pas mus į Montrealį su žemaitės "Petru Kurmeliu".

Dėl ateities planų – galvoja ir toliau palaikyti kūrybinį bendradarbiavimą, sukurti naujų idomų pasirodymų, – baigdamas interviu pabrėžė abi režisierės.

Mes iš savo pusės linkime abiem teatrams kūrybinės sėkmės, tolesnio bendradarbiavimo ir naujų veiklų pastatymo, Sėkmės!

Vitalija Pečiukaitė – Kersulienė

P.S. Montrealiečiai, nors buvo ir labai trumpas laikas nuo pranešimo, noriai talkininkavo apnakvydinant svečius. Ypač esame labai dėkingi Stasei BARŠAUSKIENEI, kuri net penkis aktorius priėmė nakvynei. Jų pagalba buvo labai reikalinga. Pasibaigus spektakliams, svečiams o ir visiems priėjusiems nakvynei, buvo suruoštos vakšės. Neutrūko gražių kalbų ir padėkos žodžių. Visi išsiskirstė geroje nuotaikoje.

chicago

E.Š.

MIRĖ SPORTININKAS, STALO TENISININKAS STASYS MEILUS

Vyresnio amžiaus sporto mėgėjai gerai atsimeina Stasio Meiluso pavarde. Ji ypatingai pagarsėjo Vokietijoje, nors jau Lietuvoje kartu su Vladu Adomavičium 1938 m. įvykusiose Lietuvos pirmenybėse laimėjo I vietą vyrų dvejetė. Sekančiais metais jis jau atstovavo Lietuvos stalo teniso rinkinei.

Gyvendamas Vokietijoje, jis buvo vienas iš geriausių lietuvių stalo tenisininkų

ir ne kartą yra nugalėjęs garsius vokiečių žaidėjus. Dar ir atvykęs į JAV, kurį laiką jis aktyviai žaidė ir pelnė pergalių. Paskutiniu metu gyveno Palm City, Floridoje ir čia leido savo pensininko dienas. Mirė 1995 m. balandžio 1 dieną, sulaukęs 76 m. amžiaus. Jo pasiekti laimėjimai ilgai liks sporto mėgėjų atmintyje!

ČIKAGOS LIETUVIŲ PADANGĖJE

Frank Zapolis – "Metų Žmogus"

Čikagos lietuvių veikėjas Lietuvos Vyčių organizacijos tautinių šokių grupės ilagametis vadovas – Frank Zapolis buvo atžymėtas Amerikos lietuvių Prekybos rūmų organizacijos. Jam buvo paskirtas "Man of the Year" žymuo. Šis apdovanojimas įteiktas per šios organizacijos metinę puotą gegužės 7 d., 1995 m. Martinique banketų salėje, Čikagoje.

PASIŽYMĖJO LIETUVAITĖS

Grupė Čikagos vakariniuose priemiesčiuose gyvenančių lietuvių, besimokančių Mount Assi akademijoje (vidurinėje mokykloje) už gerą mokslą gavo tos mokyklos atžymėjimus. Jų pavardės: Vika Gilytė, Nida Janušaitytė, Austė Ringutė, Viktorė Sušinskaitė, Lina Šlenytė.

LIETUVIŲ ABITURIENTŲ PRISTATYMAS

Pagal seną tradiciją, jau 22-ą kartą Lietuvių Moterų klubų federacijos Čikagos skyrius rengia lietuvių abiturientų (vid. mokyklas baigiančiųjų) pristatymo visuomenei pobūvį. Jis įvyks 1995 m. birželio 4 d. 5 val. p.p. Lietuvių Centre Lemonte. Klubo vadovybei talkina abiturientų motinų komitetas, kurį sudaro Daina Dumbrienė, Milda Harris, Marytė Utz, Stefa Prielgauskienė, Virginija Paulienė, Eglė Novak, Dalia Januškienė

DIDĖJANTI LIETUVIŲ KOLONIJA

Jeigu daugumas lietuviškųjų kolonijų, o taip pat

ir lietuviškųjų parapijų narių skaičius gerokai mažėja, o kai kurios (turima galvoje parapijas) užsidaro, to negalima pasakyti apie Chicago's parsonėse esanti Lemontą. Čia lietuvių skaičius vis auga, o taip pat apie besikuriančią parapiją buriasi vis daugiau tautiečių.

Čia esančiame Pasaulio Lietuvių Centre yra rengiama daugelis didesnio masto renginių, kurių dalis jau nukonkuruoja Jaunimo Centre vykstančiuosius. Vis daugiau lietuviškųjų istaigų iš Chicago's persikelia į Lemontą.

Lietuviškieji renginiai ruošiami ne vien tik Pasaulio Lietuvių Centre, bet ir netolima esančiuose Ateitininkų Namuose. Juose gegužės 21 d. įvyko Chicago's ir apylinkių Šeimos šventė, su 9 val. rytinėmis pamaldomis, o po jų – Ateitininkų Namuose – įvairi programa.

LANKĖSI KUN. DARIUS PETKŪNAS

Evangelikų kunigas Darius Petkūnas atvyko iš Klaipėdos į Čikagą ir čia buvo apsisostojęs pas vysk. Hansą Dumpį. Jis čia bendravo su vietiniais evangelikais liuteronais. Gegužės 7 d. "Tėviškės" parapijos bažnyčioje, jis kartu su kun. Valdu Ausra laikė pamaldas.

KNYGA APIE LMA "DAINAVĄ"

Lietuvių Meno ansambliis "Dainava" savo 50 metų minėjimo proga (jis įvyko 1995 m. balandžio 23 d. Čikagoje) išleido gražią, suaktyvinę knygą (162 puslapiai, didokio formato). Oficialus šios knygos leidėjas – "Dainavos" 50 metų paminėjimo komitetas. Jame yra nemažai sveikinimų, rasinių ir ypatingai – nuotraukų (galima sakyti, kad čia tikras albumas). Leidinį redagavo Juozas Žygas. Yra labai daug vertingos medžiagos iš šio ansamblio veiklos 50 metų laikotarpyje. Knyga parduojama tik po 3 \$.

Reikia linkėti, kad toks išsvijojęs veiklos liudijimas pasiektų leidėjų pastangomis ir Lietuvos bibliotekas.

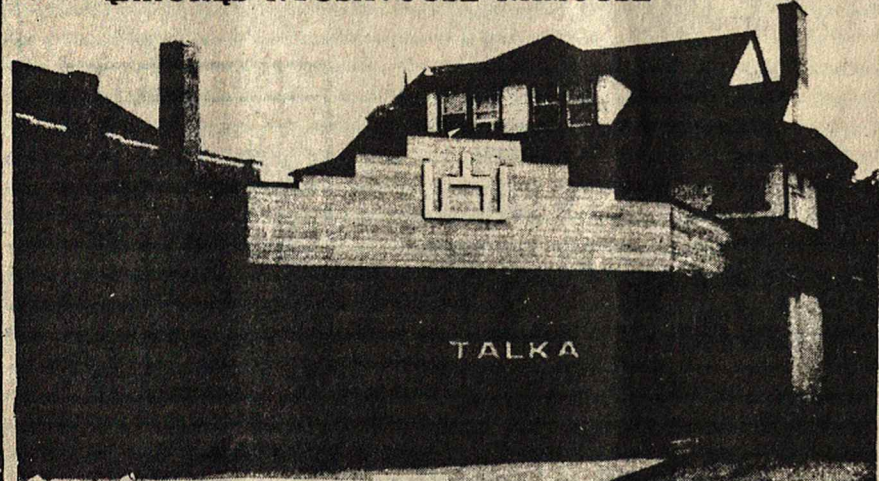

LAIDOJIMO ĮSTAIGA

FUNERAL HOME

J.F. Wilson & Sons Inc.
123 Maple Blvd., 5784 Verdun Ave.
Chateauguy, Que., Verdun, Que.
Tel: 691-4763 Tel: 767-9956
Modernios Koplyčios

VIENINTELIS LIETUVIŲ BANKELIS KANADOJE, IŠIKŪRĖS NUOSAVUOSE NAMUOSE

Sekite kasdieninę informaciją apie procentus "Talkoje"

"TALKA". LIETUVIŲ KREDITO KOOPERATYVAS

830 Main Street East, HAMILTON, Ontario L8M 1L6

TEL: 544-7125

AKTYVAI PER 37 MILIJONUS DOLERIŲ

MOKAME UŽ:	IMAME UŽ:
kasd. pal. čekių sąsk. iki... 4.50%	PASKOLAS
santaukas 3.00%	Asmeninės nuo 13.25%
kasd. pal. taupymo	nekiln. turto 1 m. 9.25%
sąsk. 2.50%	
INDĖLIAI:	
90 dienų indėlius 6.75%	Nemokamas čekių ir sąskaitų
180 dienų indėlius 7.25%	apmokėjimo patarnavimas.
1 m. term. indėlius 7.75%	Nemokama narių gyvybės
2 m. term. indėlius 8.00%	drauda pagal santauką
3 m. term. indėlius 8.00%	dvdj iki \$2.000 ir
4 m. term. indėlius 8.00%	asmeninių paskolų
5 m. term. indėlius 8.25%	drauda iki \$25.000.
RRSP ir RRIF	
(Variable) 3.50%	
1 m. ind. 7.75%	
2 m. ind. 8.00%	
3 m. ind. 8.00%	
4 m. ind. 8.00%	
5 m. ind. 8.25%	

Darbo valandos: pirmadieniais, antradieniais ir ketvirtadieniais – nuo 9 v. ryto iki 5 v.p.p., trečiadieniais – nuo 9 v. ryto iki 1 v.p.p., penktadieniais – nuo 9 v. ryto iki 7 valandos vakaro, šeštadieniais – nuo 9 v. ryto iki 12 v. ryto.

Sekite kasdieninę informaciją apie procentus "Talkoje"

REMKIME KANADOS LIETUVIŲ FONDA!

Iki šiol šis fondas išleido per 1,100,000 dolerių lietuviškai kultūrai, menui, švietimui paremti. Pagrindinis fondo kapitalas yra neličiamas, tiksliai palūkanos skiriamos lietuviškai veiklai įvairiose srityse.

Sudarydami testamentus, bent dalį turto palikime Kanados lietuvių fondui (Lithuanian-Canadian Foundation).

Tapkime šio fondo nariais ir aukokime jam! Visos aukos atleidžiamos nuo valstybinių pajamų mokesčių.

Testamentines ir kitas aukas siųsti:

Lithuanian-Canadian Foundation, 1573 Bloor St. W., Toronto, Ont. M6P 1A6.

FONDO TIKSLAS – LIETUVYBĖS IŠLAIKYMAS

montreal

• Montrealio Lietuvių Ban- kelio LITAS metinis susi- rinkimas vyks gegužės mėn. 28 d., sekmadienį, 4 val.p., AV P-jos salėje. Nariai -dalyviai prašomi atsinešti nario knygeles.

• Sutuoktuvėms ruošiasi Audronė R.VERBYLAITE su Anthony J.ZICHA.

• Seselė PAULĖ išvyko į trijų dienų konferenciją Čikagoje, kurioje dalyvaus visi, besirūpinantys lietuvių šalpa. Bus aptarti metodai, kaip sėkmingiau praveisti šalpa.

• Š.m. gegužės mėn. 7 d. AV P-jos bažnyčioje Pirmąją Komuniją priėmė Kristina Žiaugraitė, Marius Nagys ir Erik Mockus.

• AV P-jos Choro koordina- torius Antanas Mickus, su Kazio ir Kęstučio Sku- čų, Mariaus ir Gyčio Nied- varų talka pastatė naujus garsintuvus gale bažnyčios, perdažė esančius šalia var- gonų ir gražiai paruošė giedojimo gaidas.

• ELAIN (LUKAITYTĖS) ir ARMEN KIKLIKIAN sūnus pakrikštytas Nicho- las-Gregory vardais.

• Augusto Myles knygą UŽRAŠAI 1940-1946 m. galima gauti AV P-jos Kioske, pas autorių, tel: 365-0353 arba "NL" Redak- cijoje. Kaina \$3,- su per- siuntimu- \$4.

• AUGUSTO MYLĖS IŠ- LEISTUVS rengiamos bir- želio mėn. 10 d., 6 val.v., AV P-jos salėje.

Norintieji dalyvauti,ma- loniai prašomi pranešti iš anksto A.ŽIUKUI, tel: 366-5491. P.RAŽANUI, tel: 366-8724, A.KALVAIČIUI, tel:767-6629, A.RAČINS- KUI, tel: 366-7022.

R e n g ė j a i

ARTĖJA DVIGUBOS SUKAKTUVĖS

Pavasariui baigiantis ir prasidedant vasarai, birželio mėn. 25 d., vyks ypatingas dvigubas renginys. Pagerbsime AUŠROS VAR- TŲ P-JOS kleb.kun. Juozą Aranauską, SJ, jo kunystės 50-tąją sukaktį ir AUŠROS VARTŲ P-JOS CHORO 45-ių metų giedojimo ir dainavimo sukaktį.

Iškilmingos pamaldos vyks sekmadienį, o po jų, 12 val. - AV P-jos sa- lėje - KONCERTAS ir PIETŪS.

Kleb.kun.Juozas Aranaus- kas,SJ, pirmą kartą dirbtį i Montrealį buvo atvykęs 1953 m. vikaro pareigose, o po maždaug dešimtmečio - sugrįžo klebonu į AV

"AUŠROS" dainininkės: Dalija Gabrėnaitė, Inga Gėdrikenė, Daiva Jaugelytė, Andrėja Celteriūtė-Benišienė ir Joana Adamonytė su muz. Aleksandru Stankevičium kairėje ir sol. Antanu Kebliu "NL" SPAUDOS VAKARO metu po meninės programos, 1995 m. balandžio mėn. 29 d.

Nuotr: Tony Laurinaitis

"NL" SPAUDOS VAKARE

Tradicinis Spaudos Va- karas, vienintelis dar likęs tokio pobūdžio, kad dar vyksta ir pasižokimai po vakarienės, balandžio 29 d. AV P-jos salėn sutraukė apie 100 svečių. Praėjo jaukioje, šeimyninėje nuotai- koje. Pasveikinimo žodį pasakė "NL" V-bos pirm. R.R.Otto, padėkodamas už atsilankymą bei visiems šio Vakarų rengėjams, ir paragindamas ir toliau išlaikyti Montrealyje lei- džiamą, seniausią lietuvių laikraštį Kanadoje.

Red. Birutė Nagienė, primindama "NL"55-metį, ypatingai iškėlė ne tik skaitytojų, rėmėjų, bendra- darbių, bet ir talkininkų reikšmę. Ypatingai pagerbi- tini dešimtmečiams dirbę valdyboje, o ir technikinia- me talkos darbe, be kurių šis laikraštis nebūtų sudė- tas i spausdinimo mašinas.

Pasidžiaugė naujai be- sireiškiančiais bendradar- biais- Vitalija Keršulienė, Inga Gėdrikenė, talkininke H.Bitnerienė, T.Mocku-

mi, T.Stanuliu. Ragino skaityti ir toliau, kad nea- titoltume vieni nuo kitų, kad bendromis jėgomis ir žiniomis ir toliau dirb- tume lietuviybės labui.

Žodžiu ši laikraštį svei- kino, padėklamuodamas eilėraščių Pr.Juodkojis, ir Albinas Urbonas Choro var- du.

Sol.Antanas Keblys pasirinko programai 1 Alek- sandro Stankevičiaus dainą- "Per Dangų" (žodž.B.Braz- džionio), ir 3 harmonizuo- tas liaudies dainas: "Suba- tos Dienelė" - A.Bražinsko "Muzikantai Atgroja"- E. Kiškio, "Saldus Alus" - L.Abariaus, ir įtraukė sve- čius į bendrą dainavimą: "Atskrend Sakalėlis" ir "Ar Aš Tau, Sese, Nesa- kiau".

Visiems buvo malonu kartu dainuoti, ir tai tampa gera, smagia tradicija mū- sų telkinyje.

Jaunas Dainos Vienetas AUŠRA, akomp.muz.A.Stan- kevičiui, padainavo "I Lie- tuva" - A.Vilčinsko, ir

"Vakarinę Dainą", "Dar Širdyje Ne Suteima", "Tan- go Nocturno".

Įteikta tulpių puokštė, solisto ir akompaniatorius krūtinės papuoštos gvazdikų gausūs dalyvių plojimai pa- sakė jiems ACIŪ.

Su humoru ir sklandžiai Vakarų programą pravedė Donaldas Gėdrikas. Prista- tydamas dainininkes, pasi- džiaugė, kad netrukus šis vienetas pasipildys dviem naujais balsais, tiksliau sakant, - balseliais. Už tai visi smagiai paplojo.

Šauni vakarienė, paruoš- ta Petro Paulausko ir tal- kos,maloni bičiulystė,nuotai- kinga muzika sukūrė jaukią aplinką.

Kaip paprastai, vyko ir loterija, gerai veikė BRIEDIS, patyrusių talkin- kų dėka.

Sienas papuošė dail. V. Ibiaskienės parodėlė.

"NL" fotografas- TONY STUDIO- gaudė įdomesnius vakaro momentus. Nuotrau- kas galima užsisakyti tel: 481-6608. Dal.

Šiaučiulis.

Gražiai padainuotos AUŠROS Vieneto dainos- "Oi močiut, motinėle" ir "Skambėk,pavasarieli". Šeštadieninės Mokyklos vaikai - Danielius ir Anta- nas Staškevičiai, Antanas Mickus, Kristina ir Alek- sytė Patašinskaitės, Paulius Mickus ir Sebastijonas Pa- tašinskas pasirodė dekla- maciniais ir muzikiniiais sugebėjimais.

Visi vaikai sudainavo 2 dainas: "Lietuva dainų šalis" ir "Mes ateitis, ryto- jaus viltis".

Dalyvavo apie 50 svečių, kurie visi pasivažiavo po gražaus paminėjimo.

Šeštadieninės Litanisti- nės Mokyklos užbaigime, vykusiame dieną prieš, šeštadienį - moksleiviai savo programoje pašoko "Aguonėlė", kankliavo, dai- navo ir deklamavo.

Išimtinai įdomią paro- dėlę surengė tema "Rum- šiškių kaimas", panaudoda- mi plasteliną, medį, popie-

rių ir šiaudus. Visi Mokyk- los mokiniai iš popieriaus ir molio sulipdė gražų Vil- niaus žemėlapi su svar- biais pastatais- Gedimino Pilimi, Archikatedra, ir kt.

Atvykusieji ir dalyviai pasivažiavo, gražiam orui esant, lauke, - dešrelėmis, sultimis, pyragais ir kava.

Gerų atostogų vaikams mokytojoms, suaugusių klasei ir - tėvams! d.

TURIZMAS QUEBEC'O PROVINCIOJE

Visose gazolino stotyse (degalinėse) nuo gegužės 8 dienos yra paskleisti lank- tinukai "Carnet voyage Québec". Taip pat jų gali- ma gauti aerodromų aikštė- se, kur pastatytos mašinos, ir bankuose. Tokie lanksti- nukai buvo jau paskleisti, kreipiantis i turistus iš Amerikos ir užjūrio. Dabar jie yra paskleidžiami ir visų vietinių gyventojų nau- dojimui. Daugiau informa- cijų gausite tel:(514)837- 7977. Inf.TELBEC

LITAS

MONTREALIŲ LIETUVIŲ KREDITO UNIJA

1475 DE SEVE St. Montreal, Que. H4E 2A8
Tel: 766-5827; 766-5830

FAX: 514-766-1349.

Skyrius: 3907A Rosemont Boulevard

AKTYVAS virš \$29,000,000;

REZERVAS virš \$2,000,000

MOKA UŽ:

Certifikatus 1 m.-	7.25%	Taupymo - special.	1.50%
Certifikatus 2 m.	7.25%	Taupymo - su gyv. dr.	1.25%
Certifikatus 3 m.	7.25%	Taupymo - kasdienines	1.50%
Term. indėlius:		Einamos sąsk.	1.00%
1 metų	6.50%	RRIF-RRSP - 1 m.term.	7.25%
180 d. - 364 d.	6.00%	RRIF-RRSP - 2 m.term.	7.25%
120 d. - 179 d.	6.00%	RRIF-RRSP - 3 m.term.	7.25%
60 d. - 119 d.	6.00%	RRIF-RRSP - taup.	3.00%
30 d. - 59 d.	5.00%		

IMA UŽ:

Neklin. turto:		asmenines - nuo	10.00%
1 metų	9.25%		
2 metų	10.00%		
3 metų	10.25%		

Informacija apie naujuosius patikimus "Lito"

VISI BANKINIAI PATARNAVIMAI NEMOKAMI

KASOS VALANDOS:

	1475 DeSeve	3907A Rosemont
Pirmadieniais	9.00- 3.00	10- 2
Antr., treč.	9.00- 3.00	
Ketvirtadieniais	12.00- 8.00	3.00- 7.00
Penktadieniais	10.00- 6.00	2.00- 6.00

• Kanados Pilietybės ir Imigracijos Ministerija praneša, kad Quebec'o provin- cijoje veikiantis skyrius nuo pirmadienio, gegužės mėn.29 d., pakeičia savo biuro adresą į : 715, rue Peel, 3-ias aukštas, Mont- real, Que., H3C 4H6. Te- lefonų numeriai nepakeisti.

E K S K U R S I J O S I L I E T U V A

Montrealis - Varšuva - Vilnius
birželio 2 d. kaina \$974.; liepos 21 d. - \$1124.
Į šias kainas įeina aerodromų mokesčiai, Varšu- voje nuvežimas į viešbutį ir atgal, nakvynė, pusryčiai. LOT lėktuvo bilietas grįžimui galioja 6 mėnesius. Parūpinu bilietus kelionėms ištisus metus. Prašome užsirašyti iki gegužės mėn. 1 d., kol yra vietų, pas: L. Stankevičių, telefonas: 669-8834, arba POLTOURS: 521-9910 arba Metro Travel - 761-5878.

EUROPARCEL

APTARNAUJAME LIETUVĄ, LATVIJĄ, ESTIJĄ,

Mes su malonumu teiksime aukščiausios rūšies patarnaviną, todėl prašome ir toliau naudotis mū- sų paslaugomis. Laukiame Jūsų telefono, jeigu no- rite, kad siuntiniai būtų paimiti iš Jūsų namų. Siuntiniai primami, kaip ir anksčiau, TREČIA- DIENIAIS, nuo 9 val. r. iki 7 val.v.
Kaina \$5.10 už kg. Siuntiniai pristatomi tiesiog į namus. Nėra maksimumo svorio. Minimumas - 2 kg. arba \$10.

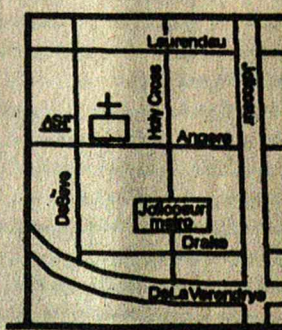
SKAMBINKITE INFOR- MACIJOS IR APTAR - NAVIMO REIKALAIS BET KADA - 7 DIENAS.

TEL: 937-9898

1450 rue DE SEVE,

MONTREAL H4E 2A7

Vytas Gruodis, Jr.

Dr. PHILIP STULGINSKIS
Dental Surgeon
Dantų gydytojas-Chirurgas
8606 Centrale,(kamp.45 Av.)
Suite 209, LASALLE,Que.
H8P 1N6; tel:364-4658

Dr. MICHEL HUYNH
Dantų Gydytojas-Chirurgas
Dantų dr. J.MALISKOS būrys
1440 St.Catharine St.,W.
Suite 701 Tel:866-9297
Montreal,P.Q. H3G 1S5

Dr. ALAIN (ALÉNAS) PAVILANIS
Šeimos gydytojas (bendra praktika)
2025 Plessis, Montreal, tel: 876 - 6900

ADVOKATAS
ROMAS IŠGANAITIS

822 Ile de France, St. LAMBERT, Que. J4S 1T7
Tel: 465-1538, Fax: (514) 923-2219

Notarė
RŪTA POCAUSKAS - RUDINSKAS
L.L.L. D.D.N.
1155 rue Metcalfe, Suite 1143,
SUN LIFE BUILDING
M o n t r é a l Q u é b e c, H3B 2V6
Tel: 871-1430 ; Fax: 871-1784

Maurice Kaplan

KAILIŲ SIUVĖJAS

- * Didelis pasirinkimas gatavų palų
- * Saugojimas vasaros laiku (storage)
- * Taisau ir remoduuoju
- * Siuvu ir paroduodu

1449 rue St.Alexandre
Suite 500 A
Montreal, P.Q., H3A 2G6

Telefonai:
844-7307 ir 288-9646

TONY PHOTO STUDIO

PORTRAITS
PASSEPORT - COMMERCIAL
MARIAGE - WEDDINGS
5220 ch,QUEEN MARY Rd.

TONY LAURINAITIS

Montreal, P.Q. H3W 1X5

Tel: 481-6608

Maurice Electricite Ltee
Entrepreneur Electrical
Electricien Contractor

MAURICE ANTONIUK - ELEKTROS ŠILDYMO SPECIALISTAS
102A Allon
LASALLE, Que, H8P 2C5
TEL: 366-5484

ADAMONIS INSURANCE AGENCY INC.

NAMAI - AUTOMOBILIAI - PREKYBA - ATSAKOMYBĖ
3907 A Rosemont Blvd.,Montreal, Que. H1X 1L7
Tel. 722-3545; Fax: 722-3546

JOANA ADAMONYTĖ A.L.B, DONNA SVRAKA A.L.B.
PETRAS ADAMONIS C.L.B. Res: 256-5355

Greitas ir tikslus patarnavimas. Pasiteiravimas neįpareigoja apsidrausti.

TRANS QUEBEC SIDINGS LTD

ALUMINIJAUS DURYS, LANGAI, STOGELIAI,
APKALIMAI ALUMINIUMU,PLIENU, PLASTINE
MEDŽIAGA. DARBAS GARANTUOTAS IR
APDRAUSTAS

Savininkas - Mike OSKOWICZ
3601 Belair St., Montreal, Que. H2A 2B3
Tel: 721-9496;